Slavonic Div.
FEB 21 '19
N Y Public Library
476 Fifth Avenue

Insteigtas 188.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Seredomis, Brooklyn, N. Y.
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose....$2.50
Kanadoje 3.00
Visose kitose viešpatystėse 3.50
Prenumerata apmokama iš kalno.
Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
Adresas:
J. J. PAUKSZTIS & CO., Inc.
120-124 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

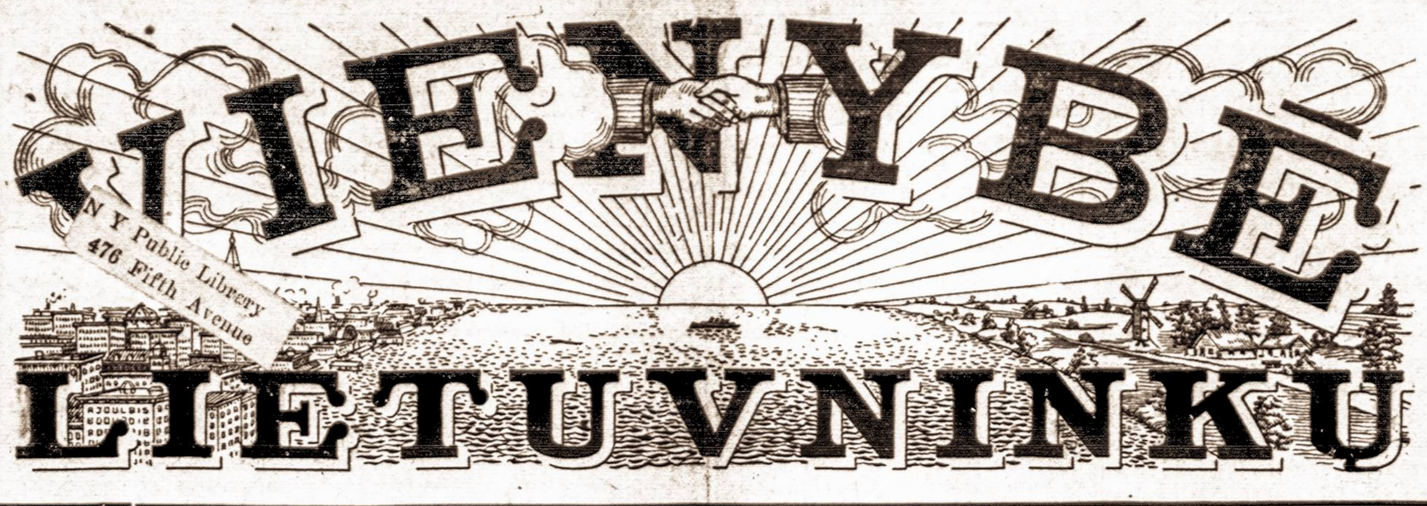

Established 1886
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
THE LITHUANIAN WEEKLY
Published Wednesdays
at Brooklyn, New York.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In United States $2.50
To Canada 3.00
To all other Foreign Countries 3.50
Advertising rates on application.
Address:
J. J. PAUKSZTIS & CO., Inc.
120-124 GRAND ST.,
BROOKLYN, N Y.

NO. 8. (Telephone 2427 Greenpoint)
BROOKLYN, N. Y., VASARIO (February) 19 d., 1919 M.
Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act of March 3rd 1879.
METAI XXXIII. (Telephone 2427 Greenpoint)

Published and distributed under permit (No. 641) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Brooklyn, N. Y.
By Order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

„V. L." redakcija gavo sekantį telegramą iš Washingtono: — „Valdemaras atvyko Paryžiun ir atsistojo priešakyje komiteto, kuriuo ikišiol vadovavo Alšauskas. Jokių apkaltinimų (ar atmainų) nepadaryta. Delegacija gavo 54,200 frankų. Ponas Henry White (vienas iš S. V. Taikos delegatų. — Red.) priėmė ir išklausė Lietuvos premjerą ir Mastauską." Ši telegrama atėjo iš Paryžiaus per Valstybės Departamentą. Pasirašo Alšauskas ir Mastauskas.

Prezidentas Wilsonas, kaipo pirmininkas komisijos apie sudarymą Tautų Lygos, perskaitė Taikos Konferencijai Tautų Lygos konstituciją, susidedančią iš 26 posmų. Pagal jos, bus sumažinta apsiginklavimai ir šalių kivirčiai turės buti išdėstomi prieš tam tikrą teismą. Tarptautinės armijos nebusią.

Prezidentas Wilsonas atvažiuoja namo, ir pirmiausia išlips Bostone.

Dr. Šliupas ir Naruševičius jau Anglijoje.

Visokios Žinios

EBERTAS APRINKTAS VOKIETIJOS PREZIDENTU.

Weimaras. — Vokiečių Tautos Seimas didžiuma 102 balsų išrinko Friedrichą Ebertą, social-demokratą, už Vokiečių Valstybės Prezidentą. Ebertas apsiėmė. Iš 379 balsų jis gavo 277, grovas Posadovski-Wehneris 49, Šeidemanas su Erzbergeriu po vieną, o 51 esą susilaikęs nuo balsavimo.

Po ilgų ir karštų debatų kaslink posmo apie slaptas sutartis, Seimas vienbalsiai priėmė Laikinąją šalies konstituciją. Nepr. socialistai stovėjo, kad konstitucija uždraustų slaptų sutarčių darymą, o kitos partijos nurodė, kad tas nėra galima kol visas pasaulis jų nepanaikins.

SPARTAKIEČIAI TEBESIRODO BERLINE.

Berlinas. — Spartakiečiai vis dar nenurimsta ir retkarčiais pradeda be tikslo šaudyti, ypač laikraščių kvartale. Šiaip po visą Vokietiją kila nemažai streikų, bet „buržujai" atrado pasekmingai su jais kovoti. Butent, kaip tik kokio miestuko „proletarai" sustreikuoja, tai žiurėk tuoj ir gydytojai, advokatai, klerkai, kunigai ir kiti inteligentai, išeina ant streiko. Na, o visgi proletarai be inteligentų negali apsieiti. Tai streikai tuoj ir pasibaigia.

Hamburge spartakiečiai išdalino žmonėms ginklų, tai valdžios kariumenė apskelbė karės padėjimą tame mieste ir visus vėl nuginkluoja.

Vokiečių spauda begalo giria naują prezidentą Ebertą kaipo žmogų su „common sense." Vien tik spartakiečių organas, Die Rote Fahne, nepr. soc. Freiheit ir kaizerio pakalikų Lokal-Anzeiger iškritikuoja Ebertą.

DARBININKŲ REIKALAVIMAI ANGLIJOJE.

Londonas. — Požeminiai gelžkeliai jau vėl vaikščioja ir viešbučių patarnautojai grįžo prie darbo. Bet valdžia su pramoninkais turi susitikti akis į akį su reikalavimais nuo trijų darbo šakų.

Pirma, gelžkelininkai pradės tartis apie čarterį, kuris užtikrintų jiems po visą šalį aštuonių valandų darbo dieną, lygias mokestis kaip moterims taip vyrams, algas, kurias jie gavo karės metu ir kasmetinės dviems savaitėms atastogas su pilnomis algomis. Aprokuojama, kad išpildymas tokių reikalavimų atsieisiąs kompanijoms kasmet po 25 bilijonus dolarių. Todel gelžkelininkai reikalausią suvisuomeninti gelžkelius.

Angliakasiai, iš savo pusės reikalauja suvisuomeninti kasyklas, inkurti 6 valandų darbo dieną bei pakelti algas 30-čiu nuošimčių. Elektros gamintojai nutarė perleisti pen balsus reikalavimą 44 val. darbo savaitės.

Visa tat rodo, kad anglų pramonija atsistos neužilgo ant kitokio pamato.

Clyde darbininkai jau beveik visi sugrįžo prie darbų. Tas pats dedasi ir su Londono laivadirbiais. Belfaste ir Glasgowe streikai tebesitęsia. Visos Airijos Darbo Konferencija nutarė reikalauti įvykinimo 44 val. darbo savaitės, padidinimo algų 150-čių nuošimčiu negu buvo prieš karę ir kad mažiausia alga butų 50 šilingų į savaitę.

LIETUVIAI VEJA BOLŠEVIKUS LAUK.

Kopenhagenas. — Latvių Žinių Biuras Berline praneša, jog lietuviai sulaikę bolševikų besiveržimą ant Lietuvos. Esą lietuviai atsiėmę Panevėžio miestą.

Associated Press iš Varšavos praneša, kad bolševikų vadai Lietuvoje bando priversti savo kareivius elgtis mandagiai, bet tas darbas jiems daug prakaito atima.

LENKAI VISGI EIS LIETUVON.

Vienna. — Bevieliu atėjusi žinia iš Varšavos sako, kad lenkai susitarę su vokiečiais, idant lenkai apimtų Baltstogę, kuris duotų atvirą kelią per Lietuvą kovoti su bolševikais. Vokiečiai esą traukiasi iš Baltstogės į Volkovišką, ir apleis pirmąjį miestą 14 d. vasario, o antrąjį, 20 d.

LENKŲ KARIUMENĖ.

Berlinas. — Tageblatas talpina keletą indomių smulkmenų apie dabartinę lenkų armiją. Esą ji sudaryta iš liuosnorių ir priverstinai pašauktų jaunuolių gimusių 1897, 1898 ir 1899 metais. Lavinimą veda vokiečių oficierai ir smulkieji lenkų paaficieriai pasiremdami vokiečių armijos tvarka. Oficieriai turį išeiti tam tikrą mokyklą Varšavoje, kur pramoksta vokiškos metodos. Disciplina esanti kieta ir Kareivių Taryboms vietos nėra.

Raitarija susideda vien iš ulanų; Artilerija iš kanuolių, kurias vokiečiai paliko arba buvo priversti palikti. Beto lenkai turi apie keletą šimtų vokiškų orlaivių tik neįstengia guviai lakioti.

LENKŲ SEIMAS ATSIDARĖ

Varšava. — Pilsudskis kalbėdamas į Seimą nurodė, kad Lenkija turi ankštus ryšius su sąjungiečiais, o kunigaikštis Radvila pranešė, kad lenkų kariumenė paėmė Lietuvišką Brastą.

LATVIS VADAS VISŲ SOVIETO ARMIJŲ

Londonas. — Generolas Vetritis, latvis, tapo paskirtas vyriausiu vadu visoms Sovietų Respublikos armijoms. Yra bandoma suvienodinti apsiginklavimą bei organizaciją visoms Sovietų armijoms. Beto steigiama mokyklų oficierams ir orlaivininkams. Kareiviams duonos išdavimas sumažintas nuo dvejų svarų iki vieno, nes truksta bolševikams maisto.

Šiaurės Rusijoje dabartiniame užpuolime ant sąjungiečių dalyvauja 23 tukstančiai bolševikų su 151 kulkosvaidžiu, 66 kanuolėms ir 9 šešių colių patrankomis. Sąjungiečiai turėjo kiek pasitraukti, bet dabar jų frontas, manoma, stiprus esąs.

VOKIEČIŲ LAIVAI ATVEŽŠ AMERIKIEČIUS NAMON

Paryžius. — Sąjungiečių Jurų Važtos Taryba turėjo tris posėdžius, kuriuose nutarė panaudoti tuos 750 tukstančių tonų intalpos vokiečių laivus, kuriuos šie, sulyg paliaubos sąlygų turėjo induoti sąjungiečiams, atvežimui namon kareivių bei išvežimui maisto kaip vokiečiams taip kitoms tautoms.

REVOLIUCIJA RUMUNIJOJE

Berlinas. — Pranešama, kad Rumunijoje plečiasi revoliucija. Karalius norėjęs pabėgti į miestą Jassi buvęs darbininkų sustabdytas ir net pašautas. Revoliucija esanti pasekme bolševikinės agitacijos.

JAPONIJA NORI KONTROLIUOTI CHINUS.

Londonas. — Pranešama, kad Japonija pareikalavusi nuo Chinų idant šių Taikos Delegacija veiktų „santarvėje" su japonais, tai yra kalbėtų, ką japonai nori. Neišpildant reikalavimo, Japonija grąsina pavartoti prieš Chiniją finansinį mygimą — neduoti paskolų — kas prie dabartinio tuštumo yra gana svarbiu dalyku. Vienok naujas Chinijos prezidentas, ponas Hsu Chih Chang nemano nusileisti ir nusiuntė chinų delegacijai telegramą išreiškiantį jai savo pasitikėjimą. Už tai atstovai abejų nesenai su ginklu kovojusių chinietiškų partijų kurie dabar suvažiavę bando susitaikinti, išreiškė savo paramą Prezidentui. Be to chinai visur protestuoja prieš japonų pasikėsinimą uždaryti chinų delegacijai burnas.

Iš Amerikos

SENATAS TYRINĖJA BOLŠEVIKINĘ PROPAGANDĄ

Washingtonas. — Suvienytų Valstijų Senatas nuskyrė tam tikrą komisiją, kurios užduočia bus surasti kas yra bolševizmas ir kas jį čionai platina. Komisija darbą pradėjo vasario 11 d. Pirmuoju liudininku buvo Dr. Huntingtonas, kuris nuo 1916 m. iki 16 d. rugpjučio 1918 m. buvo Rusijoje kaipo vaizbos patarėjas prie Amerikos Ambasados Petrograde.

Anot jo, bolševikai su pagalba nusamdytų latvių bei chiniečių šaudę žmones buriais, ypač tuos, kurie priešinosi Sovietų valdžiai. Jis parodė ir oficialį prisakymą tulo Petrovskio, tuometinio bolševikų naminių reikalų komisaro, „dručiai" šaudyti visus turinčius sąryšį su baltagvardiečiais. Pramonė, anot jo, tapo apvisuomeninta, ir pavesta darbininkų komitetams, bet šie tuoj susiergeliavo ir dabar visos veik dirbtuvės stovi.

Ant rytojaus metodistų kunigas Simonsas, išbuvęs Rusijoje nuo 1907 m. iki spalio mėnesio 1918 m. liudijo. Ant jo, už dabartinę suirutę Rusijoje kalti Amerikos bolševikai nuo New Yorko East saidės (Žydijos) iš kur šimtai agitatorių nusigrudo Rusijon, kuomet caras buvo nuverstas. Be to jis kaltino bolševikus prostitucijos auginime, neteisėtu turtų grobimu, spaudos ir žodžio laisvės sutrempime, visuotiname žmonių šaudyme, oficiališkame bandyme badu numarinti bolševikų priešus, ir varyme propagandos kitose šalyse su tikslu įvykinti „proletarinę revoliuciją" Tą viską esą vadovauja didžiumoje žydai nuo East-saidės su pagalba latvių, chinų ir tt.

Komisija tebetęsia savo darbą.

SUV. VALST. STATYS DIDELĮ LAIVYNĄ

Washingtonas. — Atstovų Butas po karšto svarstymo 281 balsais prieš 50 perleido Laivyno įstatymą, kuris pavelyja S. V., pradedant 1 d. birželio 1920 m. per tris metus pastatyti dešimtį drednautų ir dešimtį žvalginių skraiduolių. Pats Prezidentas Wilsonas prašė tą bilių perleisti ir Atstovų Butas jį perleido nežiurint tulų republikonų priešinimosi.

BEDARBĖ ŠALYJE

Washingtonas. — Oficialės skaitlinės rodo, kad savaitėje užsibaigusioje su 8 d. vasario, bedarbių skaičius šalyje žymiai padidėjo. Butent, savaitėje prieš tai bedarbių buvo 265 tukstančiai, o dabar net kone 300 tukstančių. Darbininkų gi truko vos aštuoneta tukstančių. Darbininkų perteklius apsireiškia kone kiekvienoje valstijoje, o ypač Connecticut, Massachusetts, New York, Ohio bei Pennsylvania.

DEMOBILIZACIJA KARIUMENĖS.

Washingtonas. — Užvėrus paliaubas iki 8 d. vasario 287,332 S. V. kareiviai tapo inlaipinti ant laivų del grįžimo namon. O iki 10 d. vasario 67,454 oficierai ir 1,069,116 kareivių tapo paleista čionai pat, Amerikoje. Taip praneša Karės Sekretorius Bakeris. Iki 7 d. vasario namon pargrįžę 215,749 kareiviai. Francijoje ligonbučiuose 1 d. vasario gulėjo: nuo ligų 62,561, nuo žaizdų 24,484. Išviso nuo karės pradžios Amerikon atvežta 63,160 sužeistų ar sergančių.

STREIKAS SEATTLE UŽSIBAIGĖ

Seattle. — Tie 30 tukstančių darbininkų, kurie sustreikavo norėdami paremti 25 tukstančius laivadirbių kovojančių už didesnes algas, jau grįžo darban. Laivadirbiai tebestreikuoja. Policija ir kareiviai saugo miestą.

MOKESČIŲ BILIUS PERĖJO

Washingtonas. — Kaip Atstovų Butas taip Senatas perleido naują bilių užkraunantį, anot senatoriaus Smooto, „didžiausias čyžes ant amerikiečių kokias jie arba kita koki tauta yra turėjusi istorijos laikuose." Dabar reikia tik kad Prezidentas Wilsonas pasirašytų ir Valstybės Iždas galės pradėti kolektavimą šešių bilijonų dolarių.

SENATAS PALAIKO SPAUDOS CENZURĄ

Washingtonas. — Senatas 39 balsais prieš 25 nutarė palaikyti dar tas gales, kurias Šnipavimo įstatymas suteikia Postmasteriui Burlesonui, butent galę uždrausti siuntinėti per pačtą „išdavikišką bei maištininkišką literaturą." Nors senatoriai pripažino, kad tai tikra spaudos cenzura, kuri tankiai buvo blogai panaudota, bet ji dabar dar kol kas reikalinga, idant sudrausti bolševizmo augimą.

KVIEČIŲ BILIUS ATSTOVŲ BUTE.

Washingtonas. — Valdžia įnešė Atstovų Butan bilių, kuris suteiktų valdžiai vieną bilijonų dolarių pirkimui nuo šios šalies ukininkų kviečių kaina $2.26 už bušelį. Tas užtikrintų ukininkam tam tikrą sumą už grudus, neatsižvelgiant kad rinkose rugiai pigiau parsidavinėtų. Beto viena valdžia turės teisę vežti rugius svetur pardavimui. Žinovai mano, kad to bilijono dolarių neužteksią padengti nuostolius, nes kviečių kaina nebus rinkose $2.26, bet gal buti daug pigiau.

SUFRAGISTĖS SUDEGINO WILSONO STOVYLĄ

Washingtonas. — Sufragistės nesiliauja kovoję už balsavimo teises. Nesenai jos surengė parodą priešakyje Baltojo namo, laike kurios iškilmingai sudegino Wilsono stovylą, padirbtą iš šiaudų. Jom taip besilinksminant, policija nusivežė apie 70 į šaltąją. Po to viskas aprimo.

O ant rytojaus Senatas 55 balsais prieš 29 atmetė bilių suteikiantį moterims balsavimo teises. Truko vos vieno balso, kuris butų dabaigęs į 60, kuomet du trečdaliai senatorių butų pritarę biliui, ir tokiu budu jis butų tapęs įstatymu.

DELEI AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS ATSTOVO ATŠAUKIMO.

Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos posėdyje, nuo Vasario 11 d., 1919 m., skaityta Amerikos Lietuvių Tarybos „protestas," tilpęs „Darbininko" No. 9, š. m., ir kituose katalikų srovės laikraščiuose, priešais musų rezoliuciją reikalaujančią atšaukti p. B. Mastauską. Minėtame „proteste" yra pabriežiama, jogei musų rezoliucija buvusi į p. Mastauską taikinamas „šmeižtas," ir kaipo tokis, yra reikalaujama iš musų pusės atšaukti.

Visapusiškai šitą dalyką apsvarsčius ir suėmus į daiktą dar vėliau spaudoje paaiškėjusius faktus, Amerikoje Lietuvių Tautinė Taryba taria sekančiai:

1. Kompetencija p. B. Mastausko vardan Amerikos Lietuvių kalbėti Europoje, musų nuomo, ne, dar labiau sumažėja pasirodžius pranešimams kitų dviejų katalikų atstovų Europoje, butent p. K, Pakšto ir kun. J. Dobužio, kurie abudu vienbalsiai nurodo, jogei p. Gabrio veikimas Europoje buvo nukreiptas pakenkti, ar net visiškai išgriauti Lietuvoje susidariusią valdžią.

2. p. B. Mastauskas buvo viešai Amerikos laikraščiuose per p. Gabrį išaiškintas, jogei jis yra jo talkininkas.

3. Planas p. Gabrio, Amerikos ir Lietuvos Lietuvių akyse yra augščiausi nuodėmė priešais valstiją arba išdavystę.

Todel:

Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba savo pirmesnę rezoliuciją patvirtina, pabriežda Amerikos Lietuvių Tarybos domai, jogei atšaukimas p. B. Mastausko delegacijos visai nebuvo jo asmens pažeidimas, tiktai **butinas** reikalas laikinai suspenduoti ingaliavimą p-ui B. Mastauskui Lietuvos politikoje veikti, iki paaiškės situacija tarpe Lietuvos dabartinės valdžios ir p. Gabrio daromų Europoje žygių.

P. Norkus.
Taut. Tar. Sekretorius

KORESPONDENCIJOS

NEWARK, N. J.

Jau nuo pat įsteigimo Brooklyne „Garsas" atsižymėjo šmeižimais Newarko tautininkų, net ištisus puslapius pašvenčia skleidimui neteisybės. „Garsas" su jo korespondentais labai daug prisidėjo prie vietos lietuvių nesutikimų, ardyme vienybės, rods kad „Garso" redakcija neturi, bei negali pagaminti geresnių raštų užpildymui vietos savo laikraštyje. Kaip buvo praeityje, taip ir dabar pradedant lapkričio mėnesio pabaiga beveik kas antrame numeryje „Garse" telpo šmeižiančios korespondencijos.

Didinimui suirutės tarpe vietos lietuvių labiausiai atsižymėjo Staknys ir kiti. Jie skaito dideliu nuopelnu niekinti tuos žmones, kurie dirba su pasišventimu delei paliuosavimo Lietuvos iš vergijos pančių, bet ne po jų direktyva. Mat jie čion susitvėrė savo kliką ir kurie nesutinka su tos klikos nuomone, tuos niekina kaip tik gali. Nekurie jų visai neturi tiesos kalbėti Newarko lietuvių vardu, nes visai nėra Newarko gyventojais.

Pirmiausia jie melagingai aprašė Liutkausko prakalbas gruodžio 1 d. Primetė tokius dalykus, kurių Liutkauskas visai nėra sakęs. Toliaus jie apšmeižė vietos veikėjus J. Kralikauską, Puodžiuną, Adomaitį, Žiugždą ir kitus vien delto, kad jie rinko aukas į LNF.

Nežiurint pirmutinių perlų, kuriais vaišino vietos tautininkus „Garso" rašytojai, kiekvienas turėtų perskaityti korespondencijas iš Newarko „Garso" No. 2 ir 4.

Nors reikia abejoti, bet korespondentai taip drąsiai kalba T. F. 1-mo skyriaus vardu, tad duoda suprasti, kad jis yra kieno nors ingaliotas kalbėti T. F. 1-mo skyriaus vardu niekinimui tautininkų. Čion labai daug rašo apie šposus, triksus, apgavimus ir t. p. Bet jis per savo silpnumą nenoroms prisipažįsta prie kaltės, kad ištikrųjų jie buvo priešingi, kenkė ir sistematiškai trukdė ir prikalbinėjo žmones, kad atsiimtų aukas iš L. N. F. Kaip tie darbai buvo patėmyti laikraščiuose, tad net protestuo rašė, kad neteisybė. O čion pirodo, kad teisybė, kad nekurie nariai T. F. norėjo, kad tautininkai užmigtų amžinu miegu.

Jei T. F. 1-mas skyrius rengė laisvės savaitę, dar tas nereiškia, kad tautininkai negali rinkti aukas LNF. Taip vadinamoje L. S. kiekviename vakare užkabinėjot L. N. F. su tikslu, kad žmonės atitraukt nuo aukavimo. Jusų kalbėtojai visur niekino LNF., Ko tautininkai niekad to nedarė savo parengtuose vakaruose visai nedarė jokių užmetimų T. Fondui.

Korespondentas rašo, kad tautininkai rinko aukas T. F. 1-mo skyriaus vardu. Tas užmetimas yra gryna netiesa ir jusų pačių dirbtinas išmislas. Nes jusų kolektoriai (žinoma ne visi, buvo ir rimtų žmonių) kiekvieną aukavusį į L. N. F. bandėt intikrinti, kad atsiimtų savo auką ir duotų T. F. Bet iki vasario 1 d. nei viena ypata to nepadarė. Kaip tik žmonės sužinojo teisybę, visi pilnai užganėdinti ir nesigaili, kad aukavo į LNF. Bet jei jusų kenksminga agitacija prieš LNF. privestų prie atsiėmimo aukų, tad nepamirškit, kad gerokas skaičius žmonių atsiims savo aukas ir iš T. F.

Vėl rašo, kad tautiečiai norėjo apgauti svetainės gaspadorių LNF. 12 skyriaus susirinkime. Svetainės gaspadorius p. D. Šopis buvo pakviestas ir likosi perskaityti tie užmetimai. D. Šopis atsakė: „Mane niekas nebandė apgauti nei tautiečiai, nei niekas kitas, ir niekas neapgavo!" Svetainę išdaviau tose dienose kada buvo neužimta. Turiu paste bėti, kad Šv. Jurgio dr-jos svetainės prižiurėtojas D. Šopis ant kiek man yra žinoma, yra teisingas žmogus ir vietinių lietuvių yra gerbiamas.

Bet korespondentas atsiekimui savo tikslo intikinimui savo pasekėjų, intraukė net tą senelį į savo intrigas, kuris niekam blogo nėra padaręs. Paskiau primena, buk tautininkai pardavinėjo gėrimus laike vakarų. Ačiu geros širdies biznieriams tėvynainiams kurie paaukavo vyno, sodės, perfiumų ir kitokių daiktų, buvo parduota ir davė gerą pelną L. N. F.

Mat balta perfiuma, korespondentas manė buk tai „vodka."

Korespondentas pasakė vieną teisybę, tai kad tautininkai yra išmintingesni ir teisingesni visame kame. Ačiu. **M. Truska,**
LNF. 12 skyr. Sekr.

HARRISON IR KEARNY, N. J.

Čionykščiai lietuviai susirinkę sausio 22 d. 1919 m. išnešė dvi rezoliucijas, vieną prieš lenkus ir bolševikus, antrą prieš musų partijas, o ant rytojaus anglų laikraščiai gerai aprašė. Apie musų reikalus rezoliucija skamba:

Harrison ir Kearny lietuviai susirinkę sausio 22 d. 1919 m. 756 Harrison Ave., Harrison, N. J., buvo užgirta sekančio turinio rezoliucija:

1) Kadangi dabar musų tėvynė Lietuva stovi kritiškame padėjime ir kad reikia sudaryti vieną išlaukinį frontą, kad vienu balsu pareikalavus Lietuvai neprigulmybės,

2) Kadangi randasi du Fondai (Tautos Fondas ir L. Neprigulmybės Fondas) ir kurie vienam tikslui dirba, bet neišvieno, ir dabar juos užlaikyti atsieina dvigubai lėšų, pav. toj pačioj kolonijoj vieni rengia prakalbas ir kiti, vieni lėšas deda, ir kiti, kurias tik vienu kartu galima papildyti,

3) Kadangi laikraščiai vieni ir kiti palaiko dideles partijų varžynes, kas kenkia Lietuvos laisvės išgavimui,

4) Kadangi, musų vadai irgi partiviškai prisilaikydami nenuveikia tiek, kiek privalėtų nuveikti del Lietuvos laisvės išgavimo,

Taigi mes šiame susirinkime griežtai reikalaujame:

1) Kad butų vienas išlaukinis frontas, taippat ir vidurinis.

2) Kad abudu Fondai (T. F. ir L. N. F.) butų sujungti į vieną, sujungimą ir pakeitimą jų vardų pasilieka teisė seimui aptarti.

3) Kad musų abejų sroviu (katalikų ir tautininkų) sustabdytų partijų ginčus, o vieną tikslą turėtų, t. y. reikalaut Lietuvai Neprigulmybės!

4) Kad musų vadai paliautų varinėję savo partijas Washingtone, ir neslėptų svarbių žinių, kurios paliečia Lietuvą, bet dirbtų išvieno ir daugiau nuveiktų.

5) Kad butų sušauktas visuotinas seimas to visko sutvarkymui.

6) Taipgi mes atsišaukiame į visos Amerikos visuomenę, kad panašius reikalavimus statytų ir kad musų vadus privertus susitaikinti. Rezoliucijos Komisija:

Kazys J. Nakrosis,
Jonas V. Baltrukonis,
Jonas Valkauskas,
Jurgis Karčiauckas,
Jonas A. Kubilius.

CLIFFSIDE, N. J.

SLA. 70 kp. laikytame susirinkime 7 d. vasario prie kitko kp. pirmininkas perskaitė nariam pasiskundimą nario J. A. Karsoko, tilpusį „Tėvynės" No. 6 tas pat pirmininkas nurodo nariams, kad balsuotų, jog reikia pasiųsti kontr-skundą SLA. sekretoriui A. B. Strimaičiui. Iš narių ima balsą M. Mažeika ir sako: „Aš mačiau „Tėvynėj," kad yra Pildomosios Tarybos nutarta pasiųsti A. B. Strimaitį ir J. M. Danielių ištirti dalyką ant vietos ir kad galima sutaikinti kivirčus." Pirmininkas pašoka įsikarščiavęs sako: „Draugai, anė jokios tarybos, nei joki Strimaičiai anei Danieliai čia mums pamokyti arba sutaikyti negali, mes galim padaryti kaip mes norime." Tai vis mat progresas. Po susirinkimo tas pats Cliffside socialistų veikėjas SLA. 70 kp. pirmininkas pasakė: „štai ką, — sako, — kuris skaito „V. L." ir „Žvaigždę", tai turi vaktuotis, kad ne sudurnavotų." Irgi logika. **Tautietis.**

PHILADELPHIA, PA.

Dainos draugija veikia gana veikliai. Beveik nėra mėnesio, kuriame ji butų neparengus kokio nors vakaro. Tai yra vienatinė draugija Philadelphijoje, kurioje susispietęs visas jaunimas, daugiausiai čia-gimiai. Net gražu žiurėti kaip jie puikiai veikia ant tautiškos dirvos. Ypač merginos puikiai darbuojasi.

Sausio 25 d. turėjo teatrą „Audra Giedroje" ir labai puikiai nusisekė iš visų pusių. Pelno liko suviršum šimtinė. Publika taipgi užganėdinta išskyrus Trockio draugus, kurie kur nei ateis, jei tur ką nors navatno padaryti; vienas atsinešė kaszin kokių popiergalių pardavinėti ir nieko neklausęs pradėjo savo darbą. Kuomet pirmininkas paprašė paliauti, tai jis pradėjo rėkti, girdi „ryt bus revoliucija, o žmonės nieko nežino, aš turiu juos informuoti". Apmalšinus jį choras užgiedojo Amerikos himną, visi atsistojo. Paskui užgiedojo Lietuvos himną — visa publika stovi, o Trockio „draugai" sėdi ir erzina publiką.

Už šio puikaus teatro surengimą priguli visa pagarba panelei O. Zaldariutei ir panelei M. Jedzinkiutei. Jos abi daugiausiai darbo ir triuso padėjo.

Taipgi bus neprošalį paminėti, kad „Dainos" draugija ne tik publiką palinksmina, bet dar ir Lietuvos neužmiršo, paaukauda ma $25.00 L. N. F.

Taipgi buvo manyta surengti masinis mitingas delei išnešimo protesto prieš lenkus ir bolševikus, bet neįvyko. Komisija buvo Dr. Klimas ir J. Grinius. Buvo manyta susidėti su katalikų srove ir suvienytomis spėkomis veikti, bet tas visos nuėjo vėjais del nežinomos visuomenei priežasties. **Šventakupris.**

PHILADELPHIA (Richmond) PA.

Vietinis Lietuvos Neprigulmybės Fondo skyrius laikys savo susirinkimus paskutinį nedėldienį kožno mėnesio 3-čią val. po piet. Lietuvių Muzikališkoj svetainėj, Allegheny Ave. ir Tilton St., Philadelphia-Richmond, Pa. Tad sekantis susirinkimas pripuola 22 dieną vasario.

Visi, kurie trokštate Lietuvai liuosybės, kurie jaučiate esą lietuviais ir kurie žingeidaujate žiniomis apie Lietuvą, tad visi atcikite į šį susirinkimą.

Liet. Nepr. Fondo
Viet. Skyr. Valdyba

ROCHESTER, N. Y.

Vasario 27, 1919 m. musų miesto sueina 8 metai kaip gyvuoja „Aido" choras. Iki šio laiko choras buvo bepartyvis, nors jame ir ėmė viršų socialistai, bet dar jau nebuvo taip labai didelės bėdos, buvo galima dar gyventi. Bet pastaraisiais laikais atėjo bolševikams į galvą nesimokinti ir net nebedainuoti gražiai skambančių dainų, bet tik dainuoti dainas, kurios skelbia kovą ir kraują. Vis viena dar ant visokių „Aido" parengimų ateidavo daugybė žmonių, kas rodė, kad Rochesteryje atjaučia „Aidui." Kada jau dabar iždas „Aido" choro yra didelis tad musų bolševikams jau galva skauda, kad bolševikišku budu užgriebti. Ir ant paskutinio „Aido" choro susirinkimo atsilankė net 3 delegatai iš LSS. 7-tos kp. kad permainyti gražiai skambantį vardą „Aidas" ir perkrikštyti ant LSS. 7-tos kp. choro. Girdi, „pas jus dabar yra daug pinigų ir kada gali kas nors atsitikti, kad chorui sugriuvus, jusų pinigai gali patekti kur nors kokiam negeistinam tikslui (Pav. Lietuvos reikalams — W.) Todel prisidėkite prie LSS. 7-tos kp., kur gyvavimas yra užtikrintas." Tokiu tat atsiliepimu jie kviečia „Aido" chorą prisidėti prie socialistų ir buti jų choru. Tas labai inpykino „Aido" narius nesocialistus. Bolševikai grąsina sugriovimu, jeigu prie jų neprisidės, bet choras gali griuti jeigu jie norės pavergti, nes geriausi dainininkai yra nesocialistai. Butų gaila, jeigu tokia dailės įstaiga išgyvenus 8 metus griutų. Bet bolševikai to reikalauja, nes jiem reikalingi „Aido" pinigai. Bet socialistų-bolševikų paprotis yra pavergti. **„Wireless."**

ROCHESTER, N. Y.

Vasario 2 d. pobažnytiniame sklepe laikė prakalbą p. J. Kaupas, klerikalų tarybos narys. Kalbėjo dvejuose atvejuose. Pirmą tėmą negalima buvo suprasti, daugiausiai kalbėjo apie bolševikų intrigas. Antroji tema: — „Dabartinė Amerikos lietuvių politika." Čia bandysiu apibriežti tą kalbą. Jis sako: „Mes krikščionis demokratai daug dirbam delei išgavimo neprigulmybės Lietuvai. Taipgi musų pasiųstieji atstovai į Europą su pasišventimu darbuojasi už L. neprigulmybę, bet žiurėkite, tautininkai iškėlė visokių nesąmonių ant musų pasiuntinių, turbut jiems velniukas paknibždeno į ausį. (Turbut tas žmogelis gerai pasipažįsta su velniuku, nes aš pirmą syk išgirdau, kad velniukas turėtų koką galę). Gird, surado visokius faktus, iš kas-žin-kur ištraukdami, kad musų pasiuntiniai lenkberniai, daugiau lenkam dirba negu lietuviams. (Bet tai keistas dalykas, kodelgi nepasakė pravardžių savo pasiuntinių). Daug pasidarbavo musų pasiuntiniai tada, kada Lietuvos taryba buvo pasikvietusi Saksonijos princą Urachą už Lietuvos karalių. Girdi, musų atstovai priešinosi kiek tik galėdami, kad neužsirioglytų kokis karalius ant Lietuvos sosto. (Pažiurėkit kur apsilenkė su teisybe: apleisdamas nepaminėjęs kun. Bartuškos, kuris pasirašė po memorandumu, reikalaudamas kokio vokiško princo ant Lietuvos sosto). O tautininkai neturėdami savo atstovų Europoje ieško priekabių nors musų paskučiausiems pasiuntiniams tautininkai buvo davę ingaliojimą, bet Dr. Šliupas sugrįžęs iš Europos patarė tautininkams neduot ingaliojimo, nes, girdi, jie košės privirė Europoje ir tegul vieni išsrebia. Neatsižvelgiant visko, musų pasiuntiniai gana gerai darbuojasi, dabar nepersenai gavome žinią nuo musų atstovų, kad Lietuvos valdžia išsiuntė atstovus į Paryžių, taikos konferencijon: profesorių Valdemarą, adv. M. Yčą, adv. Smetoną. Lietuvos tarybos pirmininką. Musų pasiuntiniai pamatę, kad Lietuvos valdžia negerai padarė, siųsdami atstovus visus tautininkus. Pažangos partijos. Tuoj inteikė dokumentą Lietuvos valdžiai reikalaudami, kad paskirtų kitus atstovus į taikos konferenciją susidedančios iš daugiau partijų. Tokiu budu Lietuvos valdžia pasirupino išklausyti jų reikalavimus nuskirdami kitus delegatus važiuot taikos konferencijon. Tapo paskirti netik visų partijų, bet ir žydai ir baltgudžiai ir sykiu pasiuntė pirmininką kun. Olšauską, adv. Rozenbaumą ir baltgudžius Semašką ir Daujotą. Bet kaip ant geros laimės pirmieji delegatai nuvyko Anglijon. O paskutinieji delegatai pirmiau pribuvo Paryžiun. Tai vis musų delegatų pastangomis (ar ne keistas žmogelio išsitarimas argumentuot publikai, kad jų atstovai diktuoja Lietuvos valdžiai. Aš manau, kad visi skaitytojai nusistebės iš tokių argumentų klerikalų veikėjų). Tęsė toliau: „Tautininkų užsipuolimams mums atremti labai yra sunku, nes dabartinėje valandoje labai sunku ant greitųjų susinešt su Europa nei laiškais, nei kablegramais. Ši mano išvada gana jus patenkins. Nors šiandieninis lietuvių politikos stovis neblogiausias, bet Lietuvai pavojus visgi gręsia; nuo bolševikų ir nuo lenkų. Maloni žinutė mus aplankė, kad Mažoje Lietuvoje (Prusų Lietuva) organizuoja disciplinuotą kariumenę atremti bolševikus. Iš kalbėtojaus nekurių išsireiškimų matyti kad jų atstovybė padarė žaizdą, bet nori tą žaizdą paslėpti. **Putinėlis.**

WORCESTER, MASS.

Jaunimo judėjimas. — Šioje lietuvių kolonijoje jaunimas pasižymi sparčiu judėjimu, ypač dailės srityje. Čia iš pirmiau yra susitvėrę bažnytinis ir socialistų chorai, kurie suorganizuoti su partijiniais ar tikybiniais tikslais. Buvo dar vyčių choras, bet jis pairęs delei susidemoralizavimo. Dabar užgimė nauja dailą mylinčių organizacija „Aušrelė" ir prie jos įsikurė choras. Pradėta smarkiai dirbti. Vedėju choro yra kompozitorius M. Petrauskas ir apie jį visas geresnis jaunimas susispietė.

Ant greitųjų „Aušrelė" suruošė koncertą 26 d. sausio Rialto teatre. Kiek žmonių buvo sunku pasakyti, vietinis amerikonų dienraštis sako, kad buvę apie 1,400 žmonių.

Kaslink programo, tai jis buvo didelis ir įvairus. Da[illegible] liko p. M. Petrausko mokiniai. Geriausiai pasižymėjo savo numeriais p. P. Skrickus ir p-lė Šarkaitė. Taipgi labai gražiai sudainavo ir „Aušrelės" choras. Tiesa, choras dar „nesusidainavęs", bet nėra ko ir norėti, juk ir taip puiku, kad tokiu umu laiku tiek išmoko.

Vietinis lietuvių klebonas šį koncertą iš sakyklos užsakė. Užsakė, kad niekas neitų. Bet kur tau žmonės neis. Tas užsakymas daug pagelbėjo. Jau katalikai nesibaido žodžio „laisvamanis," nes persitikrino, kad tai tik baubas nesantis.

„Aušrelės" nariai jau rengiasi prie kito didelio darbo ir mokinasi veikalą „Gyvenimo Verpetas." Taipgi paskui pastatys p. M. Petrausko operetę „Birutę."

Pati „Aušrelė" labai sparčiai auga. Jau ji susideda iš arti šimto narių, turi nusisamdžiusi kambarį, kas nedėldienis turi repetičijas ir tt.

Parapijinis choras rengiasi pastatyti operetę „Šventoji Naktis", o socialistų choras rengia p. J. Butėnui koncertą. **Meškutis.**

WESTFIELD, MASS.

Bazaras su alučiu. — Šv. Kazimiero parapija, klebonui K. Vasiautskui darbščiai rupinantis, o parapijonams savo kišenėmis prigelbstint, įvykdė bazarą, tęsusį nuo 25 d. sausio iki 1 d. vasario. Pelnas žinoma, nėjo Lietuvai, bet „ant parapijos." Jo buvo apie $900. Del didesnio pakėlimo krikščioniškos doros buvo parupinta ir išgerta 51 bačkutė alaus, kuris duota ir nepilnamečiams, 14-16 amžiaus vaikams, kas pas civilizuotas tautas niekur nėra daroma. Bet čia, mat, norėta daugiau „parapijai" pelnyti. Kartą ir vietinis vargonininkas atėjęs prašyti nuo Šv. Kazimiero draugijėlės salės del koncerto ir baliaus norėjo kartu gauti pavelijimą pardavinėti svaiginančius gėrimus. Tas išrodo puiku, ypač atsimenant, kad prie parapijos priguli 12 metų mergaitės! Gražu, nėr ko sakyti pavyzdį gautų nuo svyrinėjančių nuo apsvaigimo žmonių. Žodžiu, nors bazaras materiališkai pavyko „parapijai," bet doriškai parapijonų neikiek nepakėlė. Laike bazaro net vienai moterei tapo pinigai ištraukti. **Lietuvis.**

DETROIT, MICH.

Didis streikas Detroite. — Pereitą nedėldienį, vasario 2 d. lietuvių Šv. Jurgio parapijos Bažnyčioje kilo didis streikas. Atsitikimas tokis: parapijonai nuo senai nebuvo užganėdinti vietiniu kun. K. Skrypka delei nekurių dalykų, bet šiomis dienomis santikiai visai pablogėjo. Kun. K. Skrypka atstatė vargonininką A. Aleksandravičių nuo darbo. O A. Aleksandravičia turėjo gana didelę intekmę ant parapijonų.

Nedėlioje vos pradėjus mišias ir pradėjus krapinimą dalis parapijonų išmetė kleboną K. Skrypką laukan iš bažnyčios per didžiausias duris. Parapijonai taipgi gerokai apsikulė tarpe savęs. Tas viskas atsitiko štai kokiu budu: Kada kun. K. Skrypka krapindamas ėjo per bažnyčią ir kada jau buvo arti didžiųjų durių, tuomet jo buvusi gaspadinė Adelė Mockaičiutė atsistojo priešais kleboną tardama: (Žodžių ką ji sakė mes išleidžiame, nes jie spaudai netinka. — Red.)

Kun. K. Skrypka mušė ją su krapyla, liepė pasitraukti jam iš kelio, bet tame pat laike prisiartino prie klebono trįs vyrai numovė nuo klebono „Kopą", o jį patį išmetė trepais per didžiosias duris laukan.

Susikirtus parapijonams tarpe savęs kilus muštynei, vieni buvę šalininkai klebono, kiti vargonininko A. Aleksandravičiaus. Tuo met pamiršo, net kur esą kad ir šv. Bažnyčioj, bet tvirtai sugniau žtos kumščios smarkiai veikė.

Žinoma, pribuvo ir policijos vežimas, bet pamatę, kad eina viskas Bažnyčioje, tai mažai kreipdami domos grįžo be nieko namo, palikdami ant Dievo valios visus besipešančius.

Kokios bus pasekmės, pamatysime vėliaus. **Senis iš Detroit**

VOKIŠKOS KALBOS ŽODYNAS
tai yra praktiškiausias vadovėlis
Kaina su prisiuntimu 35c.
Pinigus siųskite stampoms
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

ŠALIS BE UNIVERSITETŲ

Kalbama, kad Lietuva neturi savo universiteto ir kad tas skaudžiai atsiliepia ant tautos gyvenimo. Reikia priminti kad yra šalįs visiškai neprigulmingos, kurios vienok neturi savo universitetų. Tokia šalimi yra Brazilija. Tai vienintėlė šalis tarp civilizuotų, kuri neturi universitetų. Tenai yra tiktai privatiškos augštos mokyklos, vienok jos neduoda jokio diplomo. Tenai diplomus išduoda tiktai tam tikros valdžios komisijos, žinoma jos pirmiau išekzaminuoja kandidatus.

ŠVEDŲ—LIETUVIŲ KOMITETO PRANEŠIMAS

Šį pranešimą vasario mėn. šių metų pasiunčių į keturius Amerikos laikraščius, bet iki šiol nesulaukęs jo patalpinimo siunčiu antrą kartą. Šiuomi pranešu, kad per 1917-18 metus prisiųstus Švedų-Lietuvių komitetan ir mano vardu pinigus, visus persiunčiau sulyg nurodytų antrašų išskiriant žemiau išvardytų žmonių, nuo kurių gauti pinigai, bet ne persiųsti delei nenurodymo, kam persiųsti, arba ką daryti su prisiųstais pinigais. Turbut, laiškai su nurodymais žuvo kelyje iš Amerikos Švedijon. Todel meldžiu žemiau išvardytus žmones prisiuntusius Švedų-Lietuvių komitetan, arba mano vardu pinigus atsiliepti, ką daryti su prisiųstais pinigais.

Švedų—Lietuvių komitetas po senovei persiuntinėja į Lietuvą pinigus. Siunčiami pinigai reikia siųsti paštu, arba per bankus šiuo adresu:

J. Aukštuolis, Post-Box 397,
Stockholm, Sweden.

Taipgi darome užklausimus apie pasilikusius Lietuvoje. Rašant Komitetan, reikia rašyti kuo trumpiausiai, reikia aiškiai parodyti savo ir jieškomųjų žmonių adresai ir taipgi parašyti ką jiems pranešti. Laiškus meldžiu siuntinėti šiuo adresu: Svensklitauiska Hjalpkomiten Postbox 397.

Gauti pinigai, bet nepersiųsti del augščiau nurodytų priežasčių nuo šių žmonių:

Balsio, S. Stepulionio, Pr. Gudo, K. Bražio, J. Sakalausko, Nenurodyta nuo ko del M. Tamulionio per banką Malborg, Stockholm. K. B. Razmonto, A. A. Vilko, Juozapo Vaitkaus, Juozapo Šalčiaus, Kavalevičiaus, P., Simaičio P., K. Bražio, P. Bortkevičiaus, Juozapo Roglio, P. Sukševičiaus, M. J. Dakono ir Juozapo Mazin.

Šį pranešimą meldžiu ir kitus laikraščius perspausdinti.

Jonas Aukštuolis.

VIDURAMŽYJE

Vienas turtingas grafas pasiruošė į kryžiuočių kariumenę, kad kariauti už šventą kryžių. Jis turėjo labai gražią pačią.

— Ką man daryti su mano pačia? Kur ją paslėpti nuo nelaimių, — paklausė jis savo sekretoriaus.

— Patalpinkite kur nors į vienuolyną, gerbiamas grafe! — patarė jo sekretorius.

— Tai man labai nesmagu, — tarė feodalas, — ji tenai labai nuobodaus!

— Ta imkite savo žmoną kariumenėn, ponas grafe!

— Eik jau eik! — sušuko jis. Kryžiuočiai su savim tokias moteris važiojasi, kad mano žmona vien tik jas pamačiusi pasidarytų bloga.

Visgi sutarė grafienę patalpinti į vienuolyną kol jis nesugrįžš. Ji injojo verkdama į apitamsį vienuolyno kambarį. Pirmiausiai ji pamatė tenai sienoje paslėptasias duris.

— O kas čia! — sušuko grafienė ir iš persigandimo apalpo; atsipeikėjusi ji paklausė:

— Čia uždarote prasikaltusias vienuoles?

— O ne, — atsakė vienuolyno perdėtinė. — Tai paslėptos durįs, kurios jungia musų vienuolyną su vyrų vienuolynu.

Labai dorosios grafienės tuojaus ašaros išdžiuvo nuo akių.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

VISUOTINOJO SEIMO REIKALU.

Nekalbėsime apie tai, kad dabar labai reikalingas visuotinas seimas. Tą pripažista visi ir katalikų atstovai, kurie vedė pasitarimus su tautininkais tarybų nuskirtoje komisijoje. Tai liudija ir protokolas tilpęs pereitame Nr.

Vienok katalikų spauda eina prieš seimą. Ji jo nenori ir galima sakyti, kad vargiai jis įvyks. Katalikų atstovai nors ir pripažista, kad seimas reikalingas, bet užsikirtę laikosi, kad tokis seimas įvyktų tokioje vietoje, kur jis mažiausiai naudos gali atnešti, tai yra Pittsburge. Prie to katalikų atstovai tartum tyčia vilkina, kad tik seimo šaukimas nusitęstų.

Bet kodel taip katalikai daro? Tai daro vien tiktai sroviniais išrokavimais. Kuomet pernai buvo šaukiamas Visuotinas Seimas, tai buvo vidurinėje srovėje minčių suskilimas; tuomet karštesni vyrukai stovėdami prie „Ateities" ėjo prieš seimą. Jie dabar sako pasakė, kad pereitas seimas visko neatliko ir užtai šįmet reikalingas. Tas tiesa. Pernai seime neviskas buvo padaryta kas reikėjo, bet tas tik parodo, kad jis pernai buvo reikalingas, kaip kad reikalingas šįmet. Pernai katalikai savo rankose turėjo visus triupus Centralio Komiteto klausime ir manė, kad jau tautininkus tiesiog sumuš, išnaikys. Tautininkai turėdami gryniausią sąžinę nei kiek nesviruodami šaukė seimą ir išėjo tas, kad jie likosi teisus ir C. K. klausimas užsibaigė su visuotinuoju Seimu.

Šįmet tarpsrovinis padėjimas visiškai kitokis. Šįmet vidurinėje srovėje vienas frontas, viena mintis vieni reikalavimai, viena taktika. Pas katalikus visiškas susikompromitavimas. Čia išėjo aikštėn kun. Bartuškos darbai, pasirodė ir p. Gabrys jų remiamas nekokioje šviesoje. Mastauskas gi visai dabaigė reikalą ir parodė visas katalikų politikos klaidas. Prie to prisidėjo ir tas, kad katalikai neturi tinkamų žmonių pasiųsti Paryžiaus konferencijon, išskiriant kun. J. Žilių, kuris vienok nėgali išvažiuožiuoti. Čia nori parodyti savo visuomenei, kad pas juos viskas gerai, kuomet ištikro klaida prie klaidos. Prie to visko pas katalikus yra nuomonių suskilimas. Svarbiausiai gi nenori seimo delto, kad dabar apskritai visuomenė jau šaukte šaukia ir reikalauja, kad butų vienas bendras fondas, vienas bendras darbas, o to katalikų vadovai bijosi labiau, negu mirties, nes taip bendrai dirbant juk reikės tiktai Lietuvą remti, pinigus suvartoti tiktai Lietuvos Neprigulmybės reikalams, o ne taip, kaip dabar — siųsti sulyg savo nuožiuros. Ir delto tai jie prieš seimą. Kaip nei gaila, bet katalikai savo srovės reikalus, savo luominius interesus pastatė augščiau Lietuvos laisvės reikalo.

Kasgi liekas daryti tautininkams? Tautinė Taryba tą klausimą svarstė keletą kartų. Jei šauktų visuotinąjį seimą viena Tautinė Taryba, tai jis butų tik vienos srovės, nors katalikų ir butų daug privažiavę, nes nebutų katalikų spaudos atstovų ir vadovų. Tas žinoma priverstų prie negirdėtų suručių. Juk tuomet Lietuvai gero norinti lietuviai ir organizacijos kolonijose rinktų delegatus seiman, o kunigų politikos pasekėjai eitų prieš. Kil tų ermideriai visose kolonijose tas persineštų spaudon ir gale pasidarytų tas, kad visiškai nebutų galimas jokis bendras darbas ir tai tokiame laike, kuomet jis labiausiai reikalingas.

Jei tautininkai žiurėtų savo srovės gerovės, o ne Lietuvos labo, tai suprantama, kad jie vieni šauktų seimą ir savo srovę sutvirtintų taip, kaip ji niekados nebuvo tvirta. Bet srovė yra tik instrumentas atsiekimui tam tikrų idealų, o ne pats idealas. Dabar nelaikas gaminti instrumentas, bet tik siekti idealo tais instrumentais, kokius turime. Taigi tautininkai išsižada srovės stiprinimo šiame laike del Lietuvos neprigulmybės.

Tautininkai vieni nešauks seimo. Tautinė Taryba apeliuoja šį reikalą į visuomenę. Visuomenė lai per savo organizacijas ir masivius susirinkimus kolonijose pa reikalauja tokio seimo. Jei bus daug tokių reikalavimų, tai Tautinė Taryba išpildys tuos reikalavimus ir sušauks seimą. Ji tik sušauks, bet ne vadovaus jame. Lai tokiame seime žmonių atstovai, minios taria savo žodį, išreiškia savo valią. Jei yra reikalas, pati visuomenė paima visą darbą, viską. Tautinė Taryba laiko save tiktai visuomenės valios išreiškėja, bet ne kas kitas. Visuomenė yra augščiau visko. Taigi jei visuomenė seimo reikalauja, tai ji turi kuogreičiausiai tai pasakyti. Čia nesvarbu ar katalikų vadovai to nori ar ne. Balsas žmonių — balsas Dievo.

Tiesa, tokis laukimas žmonių balso gali suvėlinti seimo šaukimą ir jis gali mažai naudos atnešti; anot „Lietuvos" kol jiešmą drožšime, kepsnis gali buti nuneštas, bet kito išėjimo nėra. **Už tą suvėlinimą ar net už visišką seimo nesušaukimą visas prasižengimas krinta ant katalikų vadovų, kurie neprileidžia katalikų visuomenę prie seimo.**

Taigi visos organizacijos tautininkų ir katalikų visoki masiviški susirinkimai kuogreičiausia pasakykite savo valią, savo norą. Tautinė Taryba viską išpildys. Reikalavimus siųskite Tautinės Tarybos sekretoriui P. Norkui, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

P. Norkus,
Taut. Tar. Sekr.

—: PERŽVALGA :—

// Taikos Konferencija.

Taikos konferencija pasirodo tai vienų, tai kitų neužsiganėdinimai. Francuzai pasinaudodami tuomi, kad taikos konferencija yra Paryžiuje daro didelį spaudimą ant susivažiavusių atstovų. Ypač spaudžiama su presos pagalba ir tam panašiai. Prieita net prie to, kad kilo reikalavimas perkelti taikos konferenciją neutrališkon vieton. Neužganėdinti ir Prezidentas Wilsonas su kitais Suv. Valstijų atstovais.

Ir ištikro Francuzija pasirodo negražioje šviesoje. Ji net išdrįso spausti Suv. Valstijas, kurios išlošė šią karę ir išvadavo Franciją. Jei tas daroma su galingų Suv. Valstijų atstovais, tai galima suprasti, kad tas tik šimteriopai labiau yra daroma su mažųjų tautų atstovais. Paryžiun francuzai įsileidžia tiktai tokius atstovus, kurie Francijos interesams prielankųs. Užtai ilgai neįsileido ir Lietuvos atstovų. Vienu žodžiu, jei Francija ir toliau bandys taip elgties, ji nustos pasaulio simpatijos, kurią iki šiol neužgimčijamai turėjo.

// Latviai irgi dalyvaus Prinkipo konferencijoje.

Pereitą savaitę buvo gauta žinia, kad lietuviai apsiima dalyvauti konferencijoje su bolševikais, jei Taikos Konferencija užtikrins griežtą autonomiją ir nepriklausomybę Lietuvai.

Dabar, vasario 12 d., iš Paryžiaus gauta žinia, ka[illegible] Latvių Respublika (kurios valdžia su Ulmanu priešakyje randasi svetur) nutarė dalyvauti, bet pastatė keletą išlygų, išreikštų tam tikroje deklaracijoje. Išrodę, kad latviai randasi tokiame pat stovyje, kaip suomiai ir lenkai (tai yra nepriklausomi) jie sako:

„Laikinoji Latvių Valdžia pasiųs tris delegatus į Prinkipo salą, jei visoki ginkluota spėka, kurią Rusija pasiųs ar pasiuntė prieš latvių valstybę bus atitraukta nuo Latvijos, ir jei visoki kariški veikimai liausis. Latvija paskelbia savo atskilimą nuo Rusijos, o sausio 1919 m. perskaitė Rusų Steigiamamjam Seimui (!) nepriklausomos ir patvaldės Latvių Valstybės konstituciją.

„Latvių delegacija siųsta Taikos Konferencijon dalyvaus ir Prinkipo konferencijoje idant:

I. — Užverti taiką su Rusija, kurią (taiką) sąjungiečiai turės pripažinti.

II. — Sąjungiečiams padedant, sutvarkyti politinius bei ekonominius Latvijos reikalus, kurie atsiranda Latvijai atskylant nuo Rusijos.

III. — Padaryti sutartis ir padaryti reikalingus žingsnius, daromus inkuriant naują valstybę.

Pasirašo Tchiste."

// Estai važiuoja ant Prinkipo salos.

Kartu su latvių užreiškimu kaslink Prinkipo konferencijos, atėjo ir estų, kuris sako:

„Estų žmonės, per savo Tautinę Tarybą, atsiradusią pasekmėje visuotino balsavimo, pasiryžo atsiskirti nuo Rusijos, ir todel paskelbė inkurimą nepriklausomos Estų Respublikos. Jos valdžią laikinai pripažino anglai, francuzai ir italai. Estų valdžia netik kad valdo nesiklausus jokios rusų valdžios, bet dar, suorganizavus kariumenę, per tris mėnesius randasi karės padėjime su Rusų Sovietine Komunistų Respublika.

„Todel mes jokiu budu neskaitome save Rusijos dalimi, nors mes ir priimame sąjungiečių bei Suv. Valstijų pakvietimą važiuoti ant Prinkipo (Kunigaikščio) Salos. Mes tikime, kad dalyvavimas toje konferencijoje estų atstovų ir atstovų Rusų Sovietinės Komunistų Respublikos bus svarbus ateities ryšiams tarpe Rusijos ir Estų Respublikos."

Taigi matome, kad lietuviai, latviai ir estai važiuos ant Prinkipo Salos, bet nemano nei kiek **atsisakyti nuo savo nepriklausomybės.**

// Vokiečiai neleidžia amerikiečių Lietuvon.

London Times gavo žinią iš Varšavos parodančią kaip vokiečiai nori pridengti savo vogimą Lietuvoje nuo sąjungietiškų akių. Pulkauninkas Grove, amerikietis veikiantis po Maisto Administracijos įsakymu, ir jo draugas bandė nukeliauti Gardinan bei apielinkinėse srytyse idant ištirti tenykščių gyventojų padėjimą maisto klausime. Atvykę kaiman Baciuty jie pranešė apie savo tikslą. Bet kuomet telefonuota vokiečių komandai Baltstogėn, tai iš ten gauta atsakymas, kad amerikiečiai turi grįžti Lenkijon. Priežasčių nepaduota.

Keletą kartų lietuvių atstovai iš Paryžiaus buvo pranešę, kad vokiečiai baisiai vagia viską iš Lietuvos. Todel gal ir bijo įsileisti civilizuotų žmonių.

Bet vėliausios žinios skelbia, kad vokiečiai visgi įsileido amerikiečius, tik šie turėjo prisiekti „jog bus neutralųs." Taigi yra viltis, kad nors kiek maisto, kurį dabar Hooveris dalina visoms tautoms, teks ir lietuviams. Amerikos lietuviai tik turėtų suorganizuoti drabužių bei pinigų rinkimą. Kelias į Lietuvą jau matomai bus.

// Svetimtaučiai apie lietuvių taikos delegaciją.

Žinių apie Lietuvių Taikos Delegacijos žingsnius Paryžiuje mes gauname labai mažai. Viena, svetimtaučiams nelabai rupi tokios „smulkios žuvelės," o antra, lietuvių laikraštija Amerikoje ne įstengė nusiųsti Francijon nei vieno savo atstovo, kuris galėtų pranešinėti apie stovį Lietuvių Nepriklausomybės klausimo. Bet visgi retkarčiais, akyliai peržiūrėjus amerikonų spaudą, atrandi šį tą apie Lietuvių Delegaciją.

Štai Amerikos pažangiųjų žmonių savaitraštis „Nation" 8 d. vasario laidoje talpina Oswaldo Villardo laiką rašytą 13 d. sausio, kuriame tarp kitko sakoma:

„(Amerikonų pilnos gatvės čionai Paryžiuje). Bet nevieni tik amerikonai švaistosi; kiekviena tauta pasaulyje turi ant Paryžiaus gatvių savo atstovų. Paskiaus, ten matosi dar pasigailėjimo vertos lietuvių, lenkų, rusų ir Dievas žino kokių dar vėl žmonių, delegacijos. Pasigailėjimo vertos todel, kad išrodo tokiomis bejiegėmis, taip bangų valiai išmestomis. O vienok jos intemptinai pasiryžę kaip nors pristatyti savo reikalavimus sąjungiečiams ir gauti greitą atsakymą. Greitą atsakymą! Tame laike, kuomet Taikos Konferencija dar neatsiraitė rankovių darbui; kuomet prisirengimai neužbaigti; kuomet seka vienas atidėliojimas už kito taip, kad net širdžiai bloga; kuomet sunkių-sunkiausi klausimai Lenkijoje, Rusijoje, Vokietijoje grudasi akysna idant gauti išrišimą!"

Kiek toliau, kalbant apie Rusiją, laiške sakoma:

„Ką sąjungiečiai darys toje nelaimingoje šalyje, niekas dar nežino. Labai galimu daiktu yra, jog anglai bei francuzai bandys kokį ginkluotą įsikišimą. Ko Lietuvių Komitetas čionai prašo, tai kad tie 20 ar kiek tukstančių lietuvių esančių Peršingo armijoje butų paliuosuoti bei induoti jiem, ir kad jiems taippat butų duota užtektinai amunicijos bei ginklų. Bet kol jie bando gauti audiencijų (išklausymo) pas pasaulio galinguosius išmaldavimui šios ar kitokios pašalpos, bolševikai tuom laiku siaubia per Lietuvos kraštą su tokiu spartumu, kad atrodo kaip ant delno aišku, jog ta šalis bus užgrobtą pirm negu užtektina militarė pagalba įstengtų tenai nuvykti."

// Lietuvių Atstovybė Washingtone.

Prezidentas Wilsonas neužilgo sugrįžš Washingtonan. Prezidentas Wilsonas yra svarbiausia figura taikos klausime, todel po jo sugrįžimu pasaulio akis bus atkreiptos į Washingtoną. Washingtonas taps svarbiausia vieta po Paryžium. Todel lietuviams ir reikia dabar daugiausiai padėti darbo Washingtone. Nuo tautininkų Washingtonan nuvyko p. M. J. Vinikaitis ir vyksta p. B. K. Balutis.

Apart to, kaip galima spėti iš kablegramos p. T. Naruševičiaus, kuri telpa šiame Nr. skyriuje „Washingtono Biuletinai", kad Lietuvos valdžia pareikalaus, kad visas Amerikos lietuvių politiškas veikimas susikoncentruos Pildomajame Tarybų Komitete, kurio rankosna jau dabar reikalaujame sukoncentruoti fondus. Sulyg šventos teisybės, kitaip ir negalima, nes jei esame viena tauta, tai negali kas srovė veikti sulyg savo nuožiuros, turi veikti lietuviai.

Apart to, Washingtonan reikia stumti Lietuvos reikalą kongrese ir senate, o tam darbui reikalingi žmonės.

Vienu žodžiu, su parvažiavimu Prez. Wilsono, krinta ant Washingtono Lietuvių atstovybės neišpasakytai atsakomas darbas. Jei mes norime, kad Pildomasis Komitetas geraf galėtų atlikti uždėtas ant jo pareigas, kiekvienas turime jį remti ir pagelbėti. Reikia tiktai, kad katalikų taryba priimtų tą, ką priėmė tautininkai, tai yra, kad visi Pild. Komiteto nariai Washingtone butų abiems, srovėms priimtini, nes kolei bus tarp atstovų trinimasis, tolei sunkus yra veikimas ir mažai iš to naudos.

// Susižinojimas su Lietuva.

Nežinia kodel didžiosios Europos valstybės neatidaro susinešimų su Lietuva. Amerikos lietuviai yra kaipir belaisvėje negalėdami po 5 metų pertraukos susižinoti su savo tėvais, broliais, giminėmis. Dabar jau tas kiek prašalinama. Šiame Nr. talpiname pranešimą p. Savicko iš Kopenhageno, per kurį galima rašyti laiškus Lietuvoje ir užsisakyti Lietuvos laikraščius.

Linksma ir tas, kad jau lietuviai iš vokiečių belaisvės paliuosuoti.

// Lietuvio tragedija Paryžiaus scenoje.

Paryžiaus dienraštis „La France" 16 d. sausio indėjo didelį straipsnį apie jauno lietuvio poeto Liubicz-Milosz tragediją, kuri statoma Paryžiaus teatre L'Odeon. Tragedija parašyta ant biblijos temos ir vadinasi „Mephiboseth." Veikalas Paryžiuje pasisekė ir apie jį daug rašoma ir giriama lietuvišką geniališkumą.

Kas tas lietuvis jaunas poetas Oscar W. deLubicz-Milosz mes nežinome. Visai nesenai Francijos laikraščiuose apie jį prielankiai atsiliepta. Dabar vėl. Žinoma mes tegalime tuomi tik pasidžiaugti.

// Lietuvos žemlapis.

Memorandumas ir Lietuvos žemlapis jau galima gauti pirkti. Svarbiausia ingyti lietuviams istorišką gražų ir didelį žemlapį padirbtą penkiomis spalvomis. Tas žemlapis yra oficialiai priimtas Europos lietuvių ir Amerikoje abiejų tarybų. Žemlapis pridėtas prie memorialo ir pasiųsta Europon. Vienok Tautinė Taryba apart memorialo 5,000 egz. atspausdino 5,000 egz. del paskleidimo visuomenėje. Toks didelis, istoriškas, oficialis ir gražus žemlapis turi rastis pas kiekvieną lietuvį. Taryba nustatė visai mažą prekę (tik savo lėšų padengimui) $1.00. Galima jau gauti „V. Liet." ofise.

// Lietuvių Visuomenei Amerikoje.

1. Lietuviai belaisviai buvę Vokietijoje ir Austruose jau **paliuosuoti.** Nei pinigų nei laiškų daugiaus jiems nebesiųskite.

2. Paštas su Lietuva atgija.

Laiškai Lietuvon pasiunčiama per Lietuvių Pasiuntinybę Berline.

Rašykite du konvertu: — pirmas jieškomo žmogaus Lietuvoje aiškus adresas jin indėkite laišką (Lietuvon siunčiama), kitas: Jurgis Savickis — Lietuvių Centro Kom. Ingaliotinis Kopenhagoj — Box 214 Copenhagen, Denmark.

Jokių paštaženklių šiuom tarpu nedėkite.

3. Kad užmezgus juoartimiausius ryšius su Lietuva iki tam laikui, kol neįvyks visai normalus susisekimas su Lietuva galima užsisakyti laikraščiai iš Lietuvos: Lietuvos Aido, Tėvynės Sargo, Darbininko Balsas, Ukininkas, Lietuvos Ukininkas (Bortkevičienės), Nowiny Litewskie ir kt. Kainos sunku nustatyti. Tik atsiuntusiems išanksto lėšų bus parupinomas laikraštis.

Su pagarba,
Jurgis Savickis
Liet. Centro Kom. Ing. Kop.

P. S. Kitų laikraščių meldžiame perspausdinti.

// Kareivis apie Taikos Konferenciją.

Lietuvių kareivių dar nemažai yra Francijoje, ir jie užima neblogas vietas, tai okupacijos armijoje tai prie Taikos Konferencijos. Jų laiškai rodo, kad jiem Lietuva rupi taip pat kaip mums, jei dar nedaugiau. Todel skaitytojams gal bus žingeidu dažinoti ką jie rašo apie Taikos Konferenciją ir Lietuvos klausimą. Žemiau privedame ištrauką iš laiško W. Kairio, rašyto sausio 22 d. 1919:

„Taikos Konferencija prasidėjo subatoje 18-to ir gal tęsis porą mėnesių. Indomiausį dalyką norėčiau Jums patėmyti, jog nei francūzų nei Paryžiuje einanti angliški laikraščiai nėra išsitarę nei vieno žodžio apie Lietuvą. Skaičiau sykį N. Y. Heralde (Paryžiaus laidoje) jog Lenkija mano reikalauti Lietuvą kaipo savo teritoriją ir jog **priešinimosi iš lietuvių pusės negalės buti!** Man rodos, jog lietuviai Amerikoje ir pačioje Lietuvoje miega, ir niekur pas juos nesiranda iniciatyvos, bei energijos parodyti pasauliui kas jie yra ir ko reikalauja. Aš neabejoju, jog Taikos Konferencijos atstovai yra gražiai lenkų prikalbinti, jog Lietuva tai tiktai vardas jų provincijos ir jog tokių gyvunų kaip lietuviai tai ir buti nėra. Sykį net laikraštyje radau parašyta, jog netik Lietuva ir Latvija, bet ir Estija yra apgyventos vien tik lenkais! Jei lietuviai Lietuvoje yra apsnudę, tai nors amerikiečiai turėtų subrusti del Lietuvos naudos."

Lietuviai nemiega, tik kaikada vėlokai darbą pradeda. Jau dabar Paryžiuje dirba Lietuvos delegacija, o neužilgo nuvyks Dr. Šliupas ir inž. Naruševičius.

// Latvis prieš lietuvius.

Nedėlios „Times" tulas Chas. Ozols, pasidavęs autorizuotu atstovu Europon nuo Latvių Tautinės Sandaros Amerikoje, apkaltina lietuvius imperializme ir latvių juodinimu. Tą stebėtiną apkaltinimą jis paremia tuo, kad esą kur tik kokis geras darbas yra nuveikiamas Baltijoje, kreditas atiduodamas lietuviams, o kur tik blogas (kaip tai, rėmimas bolševikų) tai kalti latviai. Pavyzdžiui, jis priveda kablegramą iš Kopenhagenos apie Ulmano valdžios atvykimą, kuri buvo pavadinta lietuvių valdžia, ir tas žinias, kuriose nupasakojama kaip latviai remia bolševikus. Bet čia juk lietuviai nekalti jei korespondentai sumaišo Letts su Lithuanians!

Apkaltinimą imperializme ponas Ozols remia ant žemlapio, kurį „lietuvių propagandistai" išleidę ir kuris užgriebęs nemažą šmotą žemės apgyventos latviais. Ozols sako:

„Savo užgriebimą jie remia ant fakto, kad šimtai metų tam atgal lietuviai buvo užėmę tuos kraštus. Bet tuo pačiu pasiremiant jie galėtų reikalauti tų lygumų už Himalajo kalnynų, nuo kur jų protėviai atvyko Europon. Skaičiumi lietuviai neviršija latvių, jei atmestum sulenkėjusius ar surusėjusius lietuvius. O gerai žinoma, kad protiškai (intelektuališkai) ir ekonomiškai latviai yra toli priešakyje lietuvių. Aš tikiu, kad šis lietuvių bandymas užslinkti ant kitų laisvės bei žemių užtektinai priparodys, kad politiškai jie yra dar visai nepribrendę tvarkyti kitas tautas ir kad lietuviai matomai visai ignoruoja pamatinius tautų apsisprendimo pradus."

Kadangi nežinome kas tai per žemlapis ir kur jisai išleistas, tai nežinia nei ar teisybę turi ponas Ozols apkaltinti lietuvius imperializme.

// Bridgeporto lietuvių rezoliucija.

Prie tų kolonijų, kurios karštai užprotestavo prieš lenkų ir bolševikų pastangas užgrobti Lietuvos žmones į vergiją, prisidėjo ir bridgeportiečiai, kaip praneša „Bridgeport Sunday Post." Jų rezoliucija skamba labai dailiai ir reikalauja idant S. Valstijos ir jos žmonės sudraustų lenkų besiveržimą ir pagelbėtų Lietuvai atgauti savistovybę.

Paskaita apie Lietuvą.

Apart kitų dalykų Washingtone dedama pastangos, kad kuotankiausia ką nors apie Lietuvą svetimtaučių spaudos patalpinti. Pastangos yra nebe pasekmių: beveik kasdiena kas nors buna patalpinta Amerikos spaudoje.

Patirta, kad „Washington Star" redaktorius laiko paskaitas apie šios karės iškeltus dalykus. Viena iš jo paskaitų buvo apie Rusiją. Musų pasirupinta, kad kalbėdamas apie Rusiją tinkamai apie Lietuvą atsilieptų.

Laike paskaitos prelegentas pusėtinai laiko pašventė Lietuvos reikalams. Puikiai nupiešė Lietuvos istoriją ir jos dabartinius siekinius, parodė žemlapį ir apibrėžius inimdamas ir Mažąją Lietuvą. Pastebėjo, kad taikos kongresas labai lengvai galėtų išrišti Prusijos klausimą, vakarinę dalį lenkams atiduodamas, o rytinę dalį priskirdamsa prie Lietuvos, nes ta dalis Lietuvai priklausanti. Prelegentas kalbėdamas apie Lietuvos praeitį apkaltino lenkus už Lietuvos puolimą.

Po paskaitų išdalinta daug brošiurėlių apie Lietuvą anglų kalboje, Lietuvių Informacijos Biuro išleistų, prelegentas patsai patarė klausytojams šias brošiurėles perskaityti.

To paties redaktoriaus rupesniu, jo redaguojamame laikraštyje tilpo gražus editorialas apie Lietuvą.

Lietuvių Informacijos Biuras.

KĄ KUR KAS ŠNĖKA

Redaktorius žymaus amerikonų geografijos žurnalo „The National Geographic Magazine" sako, kad ponas Edwinas A. Grosvenor'as pašventęs 50 metų išstudijavimui rasių susiskirstymo bei gyvenimo Europoje. Esą jis aplankęs kiekvieną Europos šalį ir pasidaręs ten draugų bei pažįstamų. Tai graži rekomendacija. Bet pažiurėkime kaip p. Grosvenoras pažįsta lietuvius. Gruodžio viršminėto žurnalo laidoje jis turi gana gražų, apščiai paveikslais padabintą, straipsnį, užvardytą „Europos Rasės." Apie lietuvius randamas sekantis skirsnelis, iš kurio „V. L." skaitytojai galės dagirsti dar negirdėtų dalykų:

„Akyse etnologo, lietuvių kalba yra svarbiausia iš visų Europos kalbų. Ji giminiuojasi su vakarinėm slavų šnektom, geriau panaši į lotynų negu keltų ar vokiečių kalbos, o labiausiai paveidi į sanskritų. Jos gramatikon bei žodžiugėn vienok įsisunkė keletas slaviškų formų ir daugelis slaviškų žodžių. Mokslavyriai ne galėdami išpainioti tos misterijos (slaptybės) kuri apsupa lietuvių atsiradimą bei jų kalbą, prikergė, kaip prie kalbos taip prie žmonių parankų vardą Baltoslavai. Jų rasinės žymės, gyvenant tarpe balų bei miškų, mažai kuo mainėsi.

„Tryliktame šimtmetyje jie inkurė nepriklausomą valstybę, kuri galų gale nusidriekė nuo Baltijos iki Juodųjų Jurių. Jie baisiai kentė nuo nuožmių Kardininkų ir Kryžiokų. Kryžiokai arba Teutonų Ordenas Šv. Marijos Ligonbučio Jeruzale, ir Kardininkai, arba Kardo Brolija, susiorganizavo laike Kryžiaus karių mielaširdystės tikslams. Persikraustę vėliaus ant Baltiko ir tapę kareiviais, jie naudojo kardą bei ugnį idant apkrikščioninti laukines gentis ir antmesti joms vergijos jungą.

„Lietuviai buvo pagonais iki jų kunigaikštis Jagellon (Jogela) 1386 metuose apsivedė su gražia lenkų karalaite Jadvidja (Jedvyga), priėmė krikštą ir savo nuolankiems padonams paliepė tą pat padaryti. Nuo to laiko lietuviai pergyveno tas pačias bėdas ir laimes ką ir lenkai. Lietuvių vadas, su kariumene buvusia didžiumoje sudaryta iš lietuvių, sumušė Kryžiokus į plenis ties Tannenbergu (Žalgiriu) 1410 metais.

„Neturtas ir vargas per amžius buvo neatsimainanti lietuvių nuolemtis. Nors jie žemdirbiai, bet beveik visą žemę valdo vokiečių ar lenkų dvarponiai. Rusų įstatymai apie žemę, sustatyti kaimiečių naudai, padarė jiem tiek pat gero, kiek estams ar latviams. Daugelis lietuvių persikėlė į Suvienytas Valstijas. Čia jie pasirodo esą nepuikūs, teisingi ir darbštūs. **Su mažais išėmimais, jie visi yra liuteriais.**

„Budami šauniais kareiviais jie narsiai kovojo laike karės rusų glitose. Apie puse iš trijų milijonų lietuvių gyvena už buvusių Baltiko provincijų rubežių. Šiandien latviai ir lietuviai jaučia savyje virpėjimą tautinės sąmonės. Jie norėtų stoti prieš pasaulį kaipo nepriklausomos valstybės. Bet nežinia ar veikimas to tikslo atsiekimui priklauso tik svetimiem (lenkam bei vokiečiam) žemės valdytojam, kurių galė bei garbė tokiame atvėjyje padidėtų, **ar ir žmonės prie to prideda savo dvylekį. Iki žemės valdymo sąlygos nebus griežtai pakeistos, tai nei lietuviai, nei latviai, nei estai nepelnys nieko inkurdami savo nepriklausomas valstybes.**" (pusl. 465 ir 466).

Labai gaila, kad p. Grosvenoras, 50 metų bestudijuodamas Europos tautas nepatėmijo, jog didžiuma lietuvių yra Rymo-katalikai, o ne liuterai. Matomai, jis gal sėmė savo žinias apie lietuvius nuo Prusijos lietuvių. Bet ši klaida parodo dar vieną daiktą. Butent, kad musų „katalikiškas" vienos „katalikiškos" Tarybos Informacijos Biuras, gaunąs ant mėnesio po 2 tukstančiu dolarių, taip darbuojasi, kad net buvusis Amhersto kolegijos profesorius nežino, kokią tikybą lietuviai išpažįsta, ir ar žmonės remia kovą už Lietuvos nepriklausomą valstybę! (Norinti gauti tą numerį „National Geographic Magazine" del atminties tepaklausia bile knygų krautuvės ar didesnės „news-stand" gruodžio laidos. Ją galima gauti už 50c. ir stačiai iš leidėjų — National Geographic Society, Hubbard Memorial Hall, Washington, D. C.)

****

Rodos, ar tik ne pianistas Paderewskis supynė pasaką apie tai, kad Liublino unija buvo „dokumentu aniuoliško gražumo." Kaip ten nebuvo, bet tą pasaką jau insitiepė smulkesni lenkų publicistai ir teikia amerikonams už gryną pinigą. Vasario laidoje „Current History" žurnalo, tulas Bronislavas Kulikowski aprašydamas „Tukstantį Metų Lenkijos Išsivystymo," duokime, sako:

„Viešpataujant Didžiojo Kazimiero paveldėtojams Lenkijos galybė dar padidėjo, įvykstant pirmutiniai ant kiek žinoma, laisvai (oi kaip laisvai! — Šarunas) tarpe dvejų karalysčių unijai, butent tarpe Lenkijos ir Lietuvos. Kryžiokai, suprasdami, jog neužkariausią Lenkijos, jei Lietuva nebus pamušta, sumanė pastarąją visai sunaikinti. Čia tai ir įvyko rečiausias politikoje nuotikis. Tik nesenai buvusiu du amžinu priešu — Lietuva ir Lenkija — susivienijo į pirmutinę pasaulyje federuotą valstybę, pasiremdami sutartimi, ant kurių pasirašė abejų šalių valdžios bei atstovai. „Lygus su lygiais, laisvas su laisvu". Šios sutarties pasekmės tuoj pasirodė. 1410 metais lenkų-lietuvių armijos ties Griunvaldu (Tannenbergu) užsmogė Kryžiokams, ir ant mušlaukio liko šimtas tukstančių lavonų." (pusl. 323).

Dabar žvilgterėkime ką musų istorikas, Simanas Daukantas sako apie tas sutartis, įvykusias prieš 1410 metus ir galų gale užsibaigusias Liublino unija. Kazimieras mirdamas paliko karšinčiumi (sosto inpėdiniu) karalaitę Jedvygą, o šią kaipo jauną globojo jos tėvas vengrų karalius Liudvikas. Šiam mirus lenkai, ne norėdami vokiečiams savo valstybę pavesti (prie Jedvygos piršosi Vilhelmas, Austrų kunigaikštis, ir Zigmuntas Branderburgo kunigaikštis) nutarė paskirti sau globėju ir užtarytoju Lietuvos valdoną Jogelą, idant, kaip Daukantas sako, „tuom į lietuvius įsikibę galėtų nuo vokiečių ir kitų šaldrų gintiesi ir savo liuosybę išturėti, nes tik vieni lietuviai su žemaičiais, nurambėję tuointimpinėse karėse, tegalėjo stembti prieš Kryžiokus, Totorius ir kitus neprietelius." (Lietuvos Istorija, Tomas II. pusl. 166).

Kadangi Jogela, nužudęs Keistutį ir Birutą, buvo neapkenčiamas Lietuvoje, ir kadangi karališka karuna — gal garbingesnė atrodė negu kunigaikščio vainikas, tai jis ir sutiko vesti Jedvygą bei tapti lenkų karaliumi. Tuom tikslu jis per siuntinius 1385 metais Krokuvoje prašė nuo lenkų dūmos jos rankos prižadėdamas lenkams tai, „ko ne viens daugesniai negalėjo bežadėti, bejė: išpažinti krikščionių katalikų tikybą su savo broliais, gentimis, su visa diduomene bei su svietu Lietuvoje ir Žemaičiuose; kalinius lenkų esančius išliuosuoti; **visos Lietuvos ir Žemaičių žemes, lygia dalia užkariautuosius gudų kraštus su lenkų ryke (karalyste) sukergti; visas žemes neprietelių lenkams atimtasias, beje: Pamarę, Kulmiją, Sileziją, Dobrinę, Veliunę ir kitas neteisingai jiems išplėštas, pagražinti apsiėmė**; visą Lietuvos lobį naudon lenkų dėvėti ir 250 tukstančių auksinių, kuriuos buvo ketėjęs Wilhelmas, Austrų kunigaikštis lenkams mokėti, jei butų Jedvygą už jo leidę, lobyn jų mokėti ketėjo. Kas begalėjo daugesniai Jogelos lenkų diduomenei žadėti?" (pusl. 169 ir 170)

Jau čia kiek paaiški kodel lenkai „unijavas" sutartis su Lietuva vadina „dokumentais aniuoliškos grožybės." O gi vien delto, kad tai buvo „good business." Todel nedyvai, kad lenkų diduomenė visokiais budais inkalbinėjo gražiajai Jedvygai nebijoti „laukinio, gauruoto" lietuvių valdono, bei išsižadėti mylimo, gražaus Wilhelmo. Nuo to laiko lenkai, kiek inmanydami, stengėsi „sudrutinti" uniją, paglemždami vieną Lietuvos srytį po kitai, mažindami jos rubežius, paikindami jos bajoriją, lenkindami jos žmones. Vardai Kosčiuško, Mickevičiaus, o dabar Pilsudskio ir Sinkevičiaus rodo kodel lenkai taip darė.

1401 metais, Daukantas sako: „Jogela atkeliavo į Lietuvą ir **tuojaus** suėjimą užsakė į Vilnių, **idant tvirtesnei lenkų vienybę su lietuviais panaujintų.** Jogela pirmiaus daugiaus buvo lenkams pažadėjęs nekaip galėjo nuveikti; darin (todel) lenkai nekliovėsi jam ir reikalavo patvirtinimo tų prižadėjimų. Kas ir įvyko: kaipogi Lietuvos luomos apsiėmė raštu su visomis savo kunigaikštystėmis, srytimis ir urėdijomis saunoriai ir liuosai su lenkais susinerti. Vytautui mirus turi Lietuva su visomis savo srytimis karaliui ir lenkų rykei tekti*** Dar sutarė: karaliui mirus nei lietuviai be lenkų sau Didžiojo Kunigaikščio, nei lenkai be lietuvių sau karaliaus neskirs. Ant galo abi tautos vienus sau neprietelius turės ir vieni antriems kariaujant talkinės" (pusl. 221). Kiek vėliaus Orodlio miestuke įvyko trečias „sudrutinimas" lenkų vienybės su lietuviais, kur lenkai „maloningai" sutiko pripažinti Lietuvos bajoriją už sau lygią ir pavelyjo naudoti savo herbus. Ten Vytautas su Jogela, o su jais ir lietuviai su lenkais, apsiėmė amžinai vienybę užlaikyti. Kaip žinoma, Vytautas, baigdamas savo amžį norėjo nusikratyti lenkų vienybes, tapti karaliumi ir pakelti Lietuvą vėl į nepriklausomos valstybės stovį, bet ačiu lenkams, jo plenai sugriuvo. Dar ilgai, lietuviai nesiklausdami lenkų rinkosi sau kunigaikščius, kuriuos paskui ir lenkai nenorėdami atsimesti nuo brolių litvinų, pakeldavo į savo karalius. Bet su Liublino unija vienybė visai „sustiprėjo" ir virto į „aniuoliškos grožybės dokumentą," kurį ir dabartinės gadynės lenkai tebenori dar vėl „sutvirtinti."

****

Turbut dar „V. L." skaitytojai atsimena „demokrato" Dmovskio malonų pasiulymą, idant lietuviai turėtų savo valstybėlę, bet ta valstybėlė turi buti ankštai sumegzta su Lenkija. Sąjungiečių Tarybai jis betgi matomai išsižadėjo to pasiulymo, nes kaip pranešama 30 d. sausio iš Paryžiaus Dmovskis užreiškęs, jog Lenkija norinti visas žemes, kurias ji turėjo pirm 1772 metų. 2 d. vasario Associated Press praneša, kad lenkų troškimu yra idant Vilnius butų pripažintas lenkišku miestu. O „Times Magazine" 2 d. sausio straipsniuke „Nauja Lenkija" sakoma, kad Paderewskis ir Paryžiaus Lenkų Tautos Komitetas nori Lietuvą prikergti prie busiančios Lenkijos. Vorwaertso korespondentas praneša, jog Paryžiun atvykę trįs lenkų dvarponiai iš Lietuvos idant prašyti Taikos Konferenciją suunijuoti Lietuvą su Lenkija. Dabar kįla klausimas ko tie visi aristokratai, ponai ir kitoki „augštos klesos" žmonės taip grudasi į klopų Lietuvą, kur žmonės jų visai nenori? Kodel visi lenkų publicistai, samdyti ir nesamdyti, kaip vienas visu balsu rėkia: „Reikia sutverti didelę Lenkiją, nes vokiečiai lengvai apgalės mažas nepriklausomas valstybes, kaip Lietuvą, Latviją, Ukrainą?" Į tai duoda atsakymą vengrų žurnalistas Eugene S. Bagger sausio 25 dienos laidoje žurnalo „Nation." Privedęs Jono Smulskio, Chicagos lenkų „boso" ir dabartinio lenkų vado Amerikoje, žodžius, kad išrišimas žydų klausimo Lenkijoje priklauso nuo „sutvėrimo stiprios, nepriklausomos lenkiškos valstybės, idant prašalinti baisų susikimšimą ir suteikti užtektinai maisto visiems gyventojams Lenkijoje, atstatytoje ant plačių žemių, laukų ir progos užteksią visiems," Baggeris sako:

„Jo atkartotinas nurodymas ant svarbos atstatytai Lenkijai turėti ‚dideles žemes' tegali reikšti vieną dalyką. Pradas, kurį Prezidentas Wilsonas padėjo, (kad lenkų nepriklausomybė bus atgaivinta tik tose srytyse, kuriose gyvena neabejotini lenkai) nustato busiančią lenkų valstybę tik su tam tikru skaičiumi ketvirtainių mylių, ir duoda labai mažai prasiplėsti kur į šonus. Gi kuomet dabar ponas Smulskis kalba apie ‚stiprią, nepriklausomą Lenkiją' turinčią užtektinai žemių ‚prašalinimui baisaus susikimšimo,' jis pastato Prezidento Wilsono tautinio prado vieton daug tampytinesnį ekonominį reikalą. O pastarasis yra typiška grobikų ir imperialistų idėja, po kuria suprantama prikergimas žemių su skirtingais gyventojais."

Toliau Baggeris sako:

„Tėra du tikri budai prašalinti tą žmonių susikimšimą, kuris anot pono Smulskio, viešpatauja Lenkijoje. Vienas tai vidujinė šalies žemės reforma, o kitas guli pagrobime bei prikergime svetimų žemių. Prie nevartotinų ir negeistinų budų dar priguli: sumažinimas žmonių skaičiaus per kares, badą, ligas, gimdymo kontrolę, išeivystę ir pogromus. Ponas Smulskis tiki, kad prikergimas kitų žemių yra vienatiniausiu teisėtu budu. Mes nesuklystumėme, jei pamanytumėme, kad ir grovas Zamojskis, vienas iš vadų tos grupės už kurią ir ponas Smulskis kalba, bei valdytojas keleto tukstančio akrų lenkiškos žemės, taipgi apgailestauja tą „baisų susikimšimą" ir žiuri į prikergimą lietuviškų, baltgudiškų, ukrainiškų, o Silezijoje, čekoslovakiškų žemių kaipo į išgelbėjimą nuo visų bėdų."

Esą, lenkų kaimietis turi tarnauti bei aprupinti ne vieną poną, bet čielus tris, butent dvarponį, kuris valdo žemę, kunigą, kuris ponauja ant jo dušios, ir žydą, kuris kontroliuoja jo kasdieninio gyvenimo reikmenas. Už dvarponių ir kunigų nugaros stovėjo vienas tautiškas kraujas, tikėjimo bendrumas ir bendros tradicijos, gi žydai teturėjo šimtmetinę neapykantą prieš save. Todel, kaip tik žmonių neramumas pradėdavęs perdaug jau bujoti, lenkų dvarponiai ir kunigai lengvai jį nuo savęs nukreipdavo, sušaukdami: „Čia žydas kaltas". Iš to atsirado garsusis 1913 metų boikotas ir 1918 metų pogromai. Lenkų vadai rokavo žydus netik bjauriais prispaudėjais, bet dar ir kaipo tautos ardytojais, radikalais. Todel esą nestebėtina, kad lenkų tautininkai-demokratai (Dmovskio pasekėjai) 1905 metais rėmė carą, o vienas iš jų net viešai užreiškė, kad „jei valdžia tik suteiktų autonomiją Didžiajai Lenkijai, prie kurios priklausytų ir Lietuva, Baltgudija bei Ukraina, tai lenkai apsiimtų išpjauti visus tose žemėse esančius revoliucionierius bėgyje trijų mėnesių."

Pasekmėje tokių persekiojimų, žydai visi stoja prieš Didžios Lenkų Imperijos atgaivinimą ir eina kartu su Lietuvos, Baltgudijos bei Ukrainos tautininkais. Apie tą Baggeris sako:

„Nors daugelyje atvėjų nekurie žydai paėmė lenkų kalbą bei kulturą už savo, ir nors tarpe žydų tikrai nėra palinkimo mylėti vieną krikščionių tautą geriaus už kitą, bet galima išreikšti kaipo abelną faktą, kad nepriklausomybės idėja tarpe lietuvių ir ukrainų priskaito prie savo stipriausių remėjų skaičiaus žydus gyvenančius minėtose žemėse. Tas užvis labiausia pastebiama tarpe didelio skaičiaus lietuviškų žydų, kurie yra karšti lietuviški tautininkai."

Lenkiški dvarponiai nenorės pasidalinti žemėmi su vargingais lenkų kaimiečiais. Todel jie juos nuodina imperialistinėm idėjomi ir kovoja už prikergimą Lietuvos, Baltgudijos bei Ukrainos prie Didžiosios Lenkijos, nes tik tuomet bus „šliaktom" lengviau. Bet toki Didi Lenkija bus neišvengtinai reakcijinė, kaip ir rusų caro valdžia, nes turės spausti nenorius savo piliečius, lietuvius, baltgudžius bei ukrainus, prie vienos lenkų kalbos ir kulturos. O žydai tame permato pavojų. Nes liaudies gyvenimui pablogėjus, kaip caras darė taip darys ir lenkų dvarponiai — sumes visą bėdą ant žydų, o patįs juoksis sėdėdami ant kailio milijonų žemdirbių.

Šarunas.

Liežuvio galybė

(Legenda)

Vieną kartą mokytojas tarė savo mokiniui:

— Atnešk man pačios geriausios mėsos šmotą!

Mokinys nuėjo ant rinkos ir nupirkęs atnešė liežuvį.

Kitą kartą mokytojas vėl tarė savo mokiniui:

— Atnešk man pačios blogiausios mėsos gabalą!

Mokinys nuėjo miestan ir vėl nupirko liežuvį.

— Ką gi tu padariai? — paklausė mokytojas.

— Aš tiktai išpildžiau tą, ką mokytojas mane mokinai. Juk pats sakei, kad liežuvis yra pats geriausias daiktas ir kartu pats blogiausias.

Mokytojas susigėdino.

— Teisybė, sunau mano, — tarė jis ir dar pridurė: — Jei liežuvis yra geras, tai nieko nėra pasaulyje geresnio, bet jei jis blogas, tai nieko nėra blogesnio. Piktžodžiautojas žudo kartu tris: pasakotoją, perpasakotoją ir tą, apie kurį pasakojama. Patvirtinimo paklausė žalčio:

— Kodel tu šliauži ir ingili.

— Paklauskite pliotkininko, — atsakė žaltys. — Jis irgi tiktai tai tam turi liežuvį.

— Bet kas tau naudos iš to, kad tu gauni kam nors ingilti?

— Paklauskite pliotkininko, jis irgi neturi jokios naudos iš to.

— Bet kodel tavo ingilimas tokis smarkus. Tu vienoje vietoje ingili, o kitoje skauda?

— Ir tai paklauskite pas pliotkininką. Kuomet jis kalba Romoje, tai jo smugiai krinta Syrijoje. Kuomet jis kalba Syrijoje, tai žmonėms skauda Romoje.

Mokytojas tęsė savo pamokinimą toliau:

— Žmogaus gyvenimas ir mirtis yra liežuvyje.

Senovėje apsirgo karalius ir niekaip negalėdamas išsigydyti, sukvietė iš visos karalijos visokius mokytus gydytojus, mokslinčius, astrologus. Net pribuvo didžiausi mokyti ir pražilę galvočiai iš rytų. Karalius paliepė surasti kokį nors budą, kad jis galėtų išsigydyti iš tos ligos.

Tris dienas ir naktis mokslinčiai mąstė, ir tiktai ant galo pranešė karaliui, kad jis iš savo ligos išsigydys tiktai tuomet, jei gaus nors keletą lašų levienės pieno.

Karalius tuojaus paskelbė po visą savo karalystę, kad jei kas nors gaus levienės pieno, tai tam karalius atiduos pusę karalystės ir dar atiduos savo dukterį už pačią.

Viena iš karaliaus tarnų pasigodęs tokia didele dovana, leidosi į tas šalis, kur yra daug levų, kad gavus tas gyduoles. Jis su savimi pasiėmė tris šunis.

Ilgai jis vaikščiojo kol surado urvą, kuriame gyveno levienė su mažais levukais. Jis prisitaikė, kuomet levas išėjo ant medžioklės, o levienė žindė savo levukus, jis prisitaikęs prie urvo ineigos tuojaus numetė vieną šuniuką. Tas šuniukas likosi sudraskytas. Paskui tas karaliaus tarnas numetė antrą šuniuką, kuris irgi likosi sudraskytas, bet jau ne taip smarkiai, kaip pirmasis. Kuomet likosi numestas trečias šuniukas, tai levienė jau jį nedraskė, bet leido net prie tešmens jam pažįsti. Tuomet tarnas pamažėlį prisišalino ir pasimilžo levienės pieno,

Jis tuojaus leidosi atgal pas savo karalių. Beeidamas namon jis daug mąstė apie tai, kaip nuo dabar jis bus labai laimingas. Jis bus taip galingas, kaip pats karalius ir dar už pačią turės gražiausią moteriškę visame pasaulyje.

Taip galvai užsimąsčius, pradėjo jai pavydėti kitos kuno dalįs. Kuomet jis užmigo, tai tos kuno dalįs pradėjo tikrą ginčą. Pirmiausiai kojos pratarė:

— Kas gali susilyginti su mumis? Jei ne mes, tai jis nebutų galėjęs nueiti pas levienę, nebutų galėjęs nei sugrįžti. Mes viską galime.

O rankos vėl kalbėjo:

— Kas gi be mųs butų pamilžęs pieną, tai yra pačias gyduoles?

Galva gi autoritetingai tarė:

— Jei ne aš viską bučiau sumąsčiusi, tai nieko nebutų išėjęs iš jųs darbo.

Liežuvis visą laiką tylėjęs ant galo išsikišo r praplepėjo:

— Jei aš nebučiau kalbėjęs malonių žodžių šunims ir pačiai levienei, tai...

— Tylėk! — sušuko ant liežuvio visos kitos kuno dalįs. — Tu sau gulėk šlapioje tamsumoje ir nedrįsk lygintis su mumis!

— Na palaukite, aš jums atkeršysiu, — suplepėjo liežuvis ir pasikavojo į savo šlapią tamsumą.

Pabudo tas tarnas nieko nežinodamas, kad jo kuno dalįs turėjo tarp savęs tokius ginčus ir nusiskubino į karaliaus palocius. Priėjęs prie sergančio karaliaus lovos vietoje, kad pasakyti pasveikinimą, nuo jo liežuvio, kaip ir netyčia nusmuko šitoki žodžiai:

— Galingas didžiune!! Štai imk šunies pieną, kurį tau parnešiau.

Karalius net pajuodo iš piktumo išgirdęs tokius žodžius. Tai

buvo tikras pajuokimas. Karalius tuojaus liepė vesti jį ant kartuvių.

Tuojaus prišoko kareiviai ir nuvedė jį karati.

Tarno visos kuno dalįs pajuto, kad joms negerai išeis, kad jos visos pražus ant kartuvių. Visos dalįs pradėjo verkti. O liežuvis joms sako:

— Panorėjau, tai nubaudžiau jus, o jei panorėsiu, tai aš jums galėsiu atleisti tokį prasižengimą prieš mane.

Tuomet visos kuno dalįs vienu balsu sušuko:

— Mieliausis liežuvi! Tiktai išgelbėk mus iš tokios baisios nelaimės, o mes jau tau tarnausime per visą savo gyvenimą.

Tuomet tas tarnas atsisuko į budelius, o jo liežuvis mandagiu, bet pertikrinančiu balsu tarė:

— Veskite mane pas karalių. Aš tikrai nešu jam išsigelbėjimą nuo mirties.

Budeliai žinodami kaip labai karalius nori išsigydyti iš ligos irišsigelbėti nuo gręsiančios mirties, negalėjo atsisakyti išpildyti nuteistojo reikalavimą.

Kuomet jį vėl privedė prie karaliaus lovos, tai jis atsiklaupė ir mandagiai pratarė:

— Lai gyvuoja mųs viešpatis!

Tuomet jis viską išpasakojo, kaip nukeliavo, kaip surado levienę, kaip jis pamilžo pieno ir kad tai yra tikras levienės pienas. Tuomet karalius paklausė:

— O kodel tu man pirmu kartu sakei, kad tai yra šunies pienas?

Tarnas tada iškilmingai atsakė:

— Tai delto, kad tai jis likosi pamilžtas tiktai su pagalba šunų. Jei ne šunes, tai jis niekaip nebutų galėjęs ingyti tos gyduolės.

Karalius vėl sušaukė visus gudruolius ir paliepė jiems ištirti, ar tai tikrai yra levienės pienas. Mokslinčiai tyrinėjo tris dienas ir naktis ir atrado, kad tas tarnas teisybę papasakojo.

Po kiek laiko karalius išsigydė nuo tos ligos ir buvo sveikesnis negu pirmiau. Jis dalaikė savo karališką žodį ir tam tarnui atidavė pusę karalystės ir savo dukterį į pačias.

Tai ką reiškia liežuvis!!!

Vertė **Jonukas.**

Washingtono BIULETINAI

Pasirodęs Amerikos spaudoje pranešimas, buk Lietuvos Ministerių pirmininkas kreipęsis prie lenkų, prašydamas pagalbos nuo bolševikų apsiginti labai lietuvius nustebino, nes gerai žinom, kaip vieni, taip ir kiti, yra aršiausiais Lietuvos priešais. Tiesą pasakius, mes netik nusistebėjom bet netikėjom, kad tas butų daroma. Tuojaus spėjom, kad bene bus tik lenkų paleistasai gandas taikomas lietuvius pažeminti. Sprendžiant iš vėliausių užrubežinės presos pranešimų, rodos, dalykas aiškėja. Pranešama, kad Paryžiun pribuvo lietuvių delegacija su grafu Puttkammer prie šakyje. Delegacija pribuvus iš Vilniaus, kad kooperuoti su Paryžiuje esančiu lenkų nacionaliu komitetu, kad iš Lietuvos ir Lenkijos sudarius federaciją.

Šis pranešimas šiek tiek nušviečia lenkų vėliausias pastangas Lietuvą paglemžti. Bus tai lenkų susidaręs komitetas Lietuvoje, kuris Lietuvos valdžios vardu bus prašęs lenkų pagalbos Lietuvą nuo bolševikų „apginti." Bene tas pats komitetas ir minėtą delegaciją Paryžiun pasiuntė.

Paskutiniame pranešime padavėme visą pluoštą kablegramų iš susinešimų tarp Tarybų Pild. Komiteto ir lietuvių atstovybės Europoje. Vieną, iš tų kablegramų buvo užklausiamas p. Mastauskas, ar dabar Paryžiuje esanti Lietuvos delegacija turi ingaliojimą nuo Laikinosios valdžios Lietuvoje. Toje pat kablegramoje buvo pabrėžta, kad mes nepripažinsim jokios viršiausios taryboš, kuri nedirbtų išvien su Lietuvos valdžia. Sekanti kablegrama nuo p. Mastausko yra atsakymas į virš minėtąją.

„Čia esanti Olšauskas, Semaško, Daujotas ir Rozenbaum turi ingaliojimus su premjero Valdemaro parašu. Naujų premjeru yra Šlezevičius, o Valdemaras lieka užrubežinių dalykų Ministeriu.

Taipgi gauta sekanti kablegrama iš Paryžiaus, po kuria pasirašo visi asmenįs, įvardyti virš minėtoje kablegramoje.

„Delegacija turi ingaliojimus nuo Valdemaro. Mes pilnai remiame ar reprezentuojame dabartinę Lietuvos valdžią. Dabartinis kabinetas šią delegaciją užgyrė. Kadangi Vilimavich neteisingai šią delegaciją perstatė kai po revoliucijonierišką delegaciją protestuoja prieš jo tokį pasielgimą ir atsisako su juo dirbti. Vilimavičia dar nėra davęs delegacijai pinigų."

Šiomis dienomis gauta suvėluotas rašytas Sausio 12 d. pranešimas nuo p. K. Pakšto iš Šveicarijos. Kadangi jame randasi indomių žinių apie Lietuvą, todel ją čia ištisai paduodame.

„Olšauskas, Rozenbaum, Daujotas ir Semaško jau mieste Apa (Belgijoje) ir rupinasi akredituoti Lietuvos Tarybos pasiuntinį Paryžiuje.

Latvija atsiuntė pasiuntinį Lietuvon ir Lietuva nusiuntė Latvijoh.

Daumantas akredituotas ministeriu-plenipotencijariu prie Šveicarų valdžios.

Sausio 3 d. vokiečiai išėjo iš Vilniaus, o Sausio 5 d. Vilnių užėmė bolševikai. Lietuvos valdžia persikėlė Kaunan ir organizuoja pasipriešinimą prieš bolševikus.

Sulyg telegramos iš Sausio 12 d., gautos iš Lietuvos pasiuntinybės Berline:

Vokiečiai dar kartą baisiai apgavo Lietuvos Tarybą; pažadėjo, o kritiškoje valandoje atsisakė parduoti Lietuviams ginklų. Tad bolševikai jau eina į Šiaulius iš šiaurės ir į Kaišedorius iš rytų. Lietuvos valdžia turės keltis kur nors iš Kauno, nes tas miestas atvirame pavojuje.

Ypač be jokio pasigailėjimo pjauna žmones bolševikų nusamdyti chinų bokšeriai. Jiems nėra skirtumo tarp žmogaus ir gyvulio. Ką jie nuo gyventojų prisiplėšia, tai esti jiems alga už žmonių pjovimą. Tų laukinių, bokserių bolševikų kariumenėje, einančioje ant Latvijos ir Lietuvos yra apie 7,000. Pagalbos lietuviams iš niekur nesimato."

Žemiaus talpiname tik ką gautą kablegramą nuo inžinieriaus Naruševičiaus iš Londono:

„Arrived safely. Representation none here. Trying to establish provisional committee, Šliupas as head. I am preparing depart to Paris. Send hundred copies Senate public document No. 305 to Paris and London. Direct newspapers and publications to both committees. Push our case in Senate. Funds must be centralized in Executive Committee and money available forwarded immediately to Paris. Lithuania needs money for volunteers. Bolševiks defeated at Shauliai. My personal resources exhausted, and information to you by cable will be parsimonious. Address 27 Torrington Equare, London."

Narushevitch Febr. 9, 1919.

Virš tilpusios kablegramos yra gana aiškios ir gana gerai dalykus nušviečia, mes nematom reikalingu jų aiškinimo daryti. Reikia pastebėti, kad vasario 9 užrubežiniuose pranešimuose presoje pažymėta, kad Lietuvių kariumenė narsiai kariauja ir keletą kartų bolševikus sumušė. Pasekmė lietuvių kareivijos yra ta, kad bolševikai traukiasi iš Vilniaus.

REIKALAVIMAS BENDRO FONDO

Mųs draugystė šv. Kazimiero Didžiamjame New Yorke savo metiniame susirinkime nutarė pa skirti Lietuvos laisvės reikalams 100 dol.

Po to sekančiame abelname susirinkime 7 d. vasario apkalbėjusi tą reikalą nutarė pareikalauti, kad butų įsteigtas vienas bendras fondas Lietuvos Neprigulmybės išgavimui. Ir tuos 100 dolarių laikysime savo ižde tol, kol tai nebus padaryta.

Dr-tė nutarimą paskelbia visuomenės žimiai, kad ji to pat reikalautų.

Šv. Kazimiero dr-tės vardu:

M. Murauskas,
Dr-tės pirm.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS KAMPELIS

(Apskelbimas)

REIKIA SPARTAUS DARBO

Tuoj atsidarys keliai į Lietuvą. Kartu jau tenai prasidės atstatymo darbas, kuriam bus reikalingi pinigai. **Lietuvos Atstatymo Bendrovė** yra prisirengus prie atstatymo darbo. Ar visai esame prisirengę prie to darbo? Ar jau sudėjome pažadėtus Lietuvos atstatymui milijonus? Atstatymo darbą tuoj turėsime pradėti — suvėlinsime tai viską pralošime. Tatai stokime prie spartaus darbo.

Bolševikai ir Lenkai

Žmonės bijo bolševikų, bijo lenkų. Bet į jų kalbas į jų darbus nereikia rimtai žiurėti.

Vasario 6 d. Rusijos užsienio reikalų ministeris M. Čičerin pranešė visoms šalims, **kad bolševikų valdžia sutinka apmokėti visas skolas ir kad taipgi nori aptarti pirklybos reikalus ir pirkliauti su visais ir todel sutinka važiuot pasitarti ant Prince salų.**

Su lenkais irgi dalykai taip blogai nėra. Lenkija pripažinta savistovė **tik etnografinėse ribose** Lietuva nėra priskirta ir Lietuvos klausimas bus svarstomas vėliau. Lietuva dedasi prie **Tautų sąjungos,** taigi bus narė Tautų sąjungos ir savistovė.

Padėjimas Lietuvoje

Yra žinių, kad Lietuvoje padėjimas buvo besitvarkąs geron pusėn. Jau šalyje tvarka buvo pamažu įvedama. Tik bolševikų įsilaužimas Lietuvon padėjimą atmainė. Vėla prasidėjo kova ir naikinimas. Bet lietuvių viltis stiprios, pasiryžimai tvirti tatai Lietuva laimės.

Mes Rengkimės Paremti

Lietuvoj eina kova už laisvę. Mes negalime joje dalyvauti, todel mes rupinkimės dabar ją remti. Rupinkimės, kad toje kovoje išeikvotos pajiegos but pastiprintos. Tuo tik pasirupinsime, kaip Lietuvos atstatymui surinksime užtektinai pinigų.

Dėjimasis Prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės ir Rupinimasis Tėvynės Atstatymu yra Gražinimas jos Išeikvotų Pajiegų.

Stokite į Lietuvos Atstatymo Bendrovę. Šėras 10 dolarių, bet negalima mažiau pirkti, kaip penkis šėrus.

Klauskite paaiškinimų šiuo adresu:

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ.
320 Fifth Av., New York, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" SPAUSTUVĖ
Greičiausiai, Gražiausiai ir Pigiausiai
atlieka visokius spaudos darbus
— Adresuokite —
„VIEN. LIET." ADMINISTR.
120 Grand St., B'klyn, N. Y.

ŠIS—TAS

SAULĖS ŠILUMA.

Žmonės paprastai laiko save viešpačiais visos žemės, nes jie pavergė visus kitus gyvus daiktus ant žemės kamuolio. Pavergė visus gyvulius, žvėris, paukščius. Žmogaus genijus pasiekė net jurių gelmes ir tenai pradėjo tvarkyti reikalus sulyg savo nuožiuros. Žmogus jaučiasi viso-galinčiu viešpačiu.

Bet ištikrųjų jis pats yra tikras vergas, vergas iš paskutiniųjų vergų. Jis kasdien, kas valanda, kas momentas vergauja gamtai, o pati gamta viskas yra produktu saulės šilumos. Ištikro tikruoju pasaulio valdovu ir viešpačiu yra niekas daugiau, kaip tiktai saulė, jos šviesa ir šiluma. Jei nebutų saulės, nebutų jokio gyvybės, nebutų jokio augalo, ne butų nieko. Viskas butų išmirę.

Kuom žmogus matytųsi jai nebutų saulės? Niekuom. Jei saulės nebutų, neaugtų jokis augalas, o neaugant augalams neturėtų maisto ir gyvunai, kurie be maisto senai jau butų išstipę.

Gal atsiras tokis gudruolis, kuris pasakys, kad galima iš anglies pasidaryti šviesą ir šilumą. Bet tokio mes paklausime iš kur anglis atsirado?

Anglis yra niekas daugiau kai prieš milijonus metų augę, o dabar suspausti ir suakmenėję medžiai. Anglis atsirado tiktai iš miškų, atsirado tuose laikuose, kaip ant žemės dar beveik nebuvo jokių gyvunų, o visa žemė buvo padengta milžiniškais medžiais. Tie medžiai augo ir griuvo, vanduo juos sunešė į kruvas. Paskui tos vietos pasidarė jurų dugnumi, suspaudė. Tik taip pasidarė akmeninė anglis. Tas reiškia, kad ir anglis, pagamino ne kas kitas, kaip tiktai saulė.

Saulė yra motina visko, kas tik ant žemės yra gyvo. Saulė yra žmogaus sutvėrėja. Ir kaip giliai protingi buvo senovės žmonės, kurie garbino saulę kaipo dievą ir statė jai dievnamius. Dar ir iki šiai dienai tas saulės garbininmas užsiliko. Dar ir šian dien žmonės šventuosius nekitaip piešia, kaip tik ant saulės. Visur apie šventųjų paveikslus matome grįžulius, kas reiškia saulę.

Iš kur nekurios mados atsirado. Vienas liuosnoris madų tyrinėtojas po ilgų tyrinėjimų atrado, kad daugelis madų atsirado tiktai delto, kad pridengti kokį nors nedateklių.

Viduramžiuose augšti suraityti kalnieriai atsirado delto, kad karaliaus Pilypo II žmona turėjo ilgą kaklą. Ji išrado tokį kalnierių, kad tai pridengti.

Viena labai graži ir turtinga Paryžiaus moteriškė turėjo ant kaktos randą. Tai buvo nudegusi dar mergaite buvant. Ji išmislijo tą randą pridengti kokia nors auksine pynute ar lenciugėliu. Taip ir atsirado kaktos pagražinimai.

Francijos karalius Liudvikas XIV turėjo ant galvos guzą. Jo pridengimui jis ir įvedė parikų dėvėjimą.

To pačio Liudviko nekurios dukterįs turėjo nenormališkai storas kojas. Jos jas slėpdavo. Tam tikslui jos išmislijo tokius moterų drabužius, kurie velkasi žeme. Tai buvo šleifas.

Karaliaus sugulovė, kurios klausė visa Francija, ponia Pompadur, buvo nedidelio ugio, ji norėjo buti didesne. Ji tai ir išmislijo moteriškų čeverykų augštas kurkas. Tos mados iki šiai dienai moters prisilaiko ir kankinasi.

Karalienė Zozefina turėjo negražius dantis. Ji tankiai juos pridengdavo skepetaite. Ir tas savo laiku buvo madoje.

Ir daug panašių atsitikimų, kur mados atsirado tiktai delto, kad kokia intekminga moteris norėjo ką nors pridengti ar paslėpti.

Išsireiškimai Fridriko Didžiojo

Mokslas — del visų, bet galėjimas savistoviai mąstyti yra reta gamtos dovana. Iš šimto žmonių, kurie mano jog jie savistoviai mąsto, vargiai rasis bent vienas, kuris tokiu butų.

Kuomet ministeriai kalba apie politiką, tai jie protingi žmonės, bet kuomet jie kalba taip, kaip kalba šiaučiai apie astronomiją.

DIDŽIAUSIA LINKSMYBĖ

Musų didžiausia linksmybė yra skaityti tuos kasdien ateinančius laiškus, kuriuose seni ir jauni aprašo kaip jie ir jų šeimynos ta po laimingi vartodami Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Eliksirą. Tie laiškai, kurie šimtais suplaukia pas mus kas mėnesį iš visų šalies kraštų, intikrins mus jog sakome teisybę kuomet užreiškiame: „Trinerio vaistai niekados neapgauna." Perskaityk tik du laišku, rašytu 10 ir 20 dd. Sausio, 1919 — „Ramsaytown, Pa. Iškenčiau nuo vidurių netvarkos kokius šešis metus. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras man pagelbėjo ir aš jį rekomenduoju kiekvienam tau tiečiui. Jonas Parapat." Antras — „Hamilton, Ohio. Mano pati sirgo du metu viduriais ir galva. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras jai pagelbėjo ir mes dabar abu jį vartodami, jaučiamės sveikais. Martinas ir Julia Kosec." Kaina aptiekose $1.10 Raumatizmui, neuralgijai, strėnų skaudėjimui, niksterėjimams tinimams, ir t. p. Trinerio Linimentas yra gyduolė, kuri niekados nesuklumpa prašalinant skausmus. Kaina aptiekose 35 ir 65c., pačtu 45 ir 75c. Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Visos sekančios kningos
GALIMA GAUTI
„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ"
— KNINGŲ KRAUTUVĖJE —

Adomas Mickevičius 15
Ar socialistas gali buti kataliku? 10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15
Apuoko sapnai 15
Anatemos kningelė 10
Apie kuno išlavinimą 15
Albumas lietuviškos parodos Paryžiuje 1900 m. 40
Apysakos: Paskutinė ašara; Geras žmogau, ar nematei? Kerštas; Kol saulė patekės 75
Apie dievų pavydumą 15
Aptiekorius. (Juokažaislė vienoje veiksmėje) 15
Bagočiaus Išpažintis 40
Baltrus Taruzeris (Drama 3se veiksmuose) 20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija astronomams 10
Davatkų gadzinkos 10
Dangaus augštumas ir žmogaus senuams.
Anykščių šilelis 20
Darbininkų kalendorius 1904 metų 15
Darbininkams Atlyginimo Įstatymas 25
Dramos: Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė 30
Eglė žalčių karalienė (Drama 5-se apsireiškimuose) 15
Emigracija. (Apysaka iš emigrantų gyvenimo) 20
Granatų Pavėsyje (Pasakos) 40
Gyvenimas Genovaitės 50
Gudri Našlė (Juokažaislė 2-se veiksmuose) 15
Gegutė (Eilės) 10
Girtuoklių adynos 10
Grauduš verksmai 10
Geografijos vadovėlis Lietuvos mokyklai 75
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos ... 15
Istorija Septynių Mokytojų 50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų 10
Intekmė dantų ant žmogaus gyvenimo 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Iš po Budelio Kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos) .. 30
Išgriovimas Kauno Pilies. (Drama 4-se apsireiškimuose 20
Iš Bažnyčios Istorijos 10
Įtekmė sociališkų sąlygų ant visų kulturos šakų 15
Jonas Krikštytojas (5-kių veiksmų tragedija su prol.) 30
Juozas Arch. Sodietis-deputatas Anglijoje 10
Jaunieji Skrauja!... Medžioklės piešinys 1.00
Kabalas 10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo) 10
Kainas (Misterija. 3-se akt.) 25
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo Tiesas 10
Kur musų išganymas? 25
Kunigija ir svietiška valdžia 15
Keletas minčių apie mirties bausmę 10
Kaip Valstiečiai kovojo už Žemę ir Laisvę 15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi 15
Kaip darbo žmones išliuosuoti 10

Reikalaudami šių visų kningų
ADRESUOKITE
J. J PAUKSZTIS & CO.
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

Kosulys vasaryje

taip kaip ir kiekvienu kitu metų laiku, greitai pranyks, jei imsi tuojaus ir kaip reikiant gydytis. Niekuomet nesigailėsi, užsitikėjęs vaistu, kuris nuo 1881 metų yra žinomas kaipo priimnus vaistas nuo kosulio. Jo vardas yra

SEVERA'S
Balsam for Lungs

(Severos Balsamas Plaučiams). Jis yra pardavinėjamas aptiekose visur. Jį lengvai gali gauti, kuomet tik jiš tau prireikia. Ir tau reikia turėti jo bonkelė namie visuomet po ranka. Jis apsaugoja nuo kosulio, peršalimo, užkimimo, skaudamos gerklės ir mėšlunginio krupo. Pamėgink jį šiandien. Kaina: 25 ir 50 centų.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai .. 15
Kningelė del Lietuvių Kareivių Amerikoje 10
Kuprelis (Apysaka) 75
Kun. Vienožinskio Dainos .. 15
Kontribucija (Drama vienoje veiks. iš karės nuotikių) 15
Lietuvos Istorija.
Sim. Daukanto Kninga II 1.50
Ta pati apdaryta 2.25
Lietuvių Tauta. Tomas I .. 1.50
Ta pati apdaryta 2.25
Lietuvių Tauta. Tomas II .. 1.75
Ta pati apdaryta 2.50
Abu tomai apdaryti į vieną knygą 4.75
Laima ir Planetos 25
Mythai, pasakos ir legendos Žemaičių 50
Musų Dielės (Per ką Lietuva kenčia) 10
Mokslinčius Tvardauskas ... 50
Miškas vis smarkiau degė .. 15
Moteris 50
Našlaitė (Apysaka eilėmis) .. 10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
Parsidavimas ir pelnas 10
Paveikslai (Dvi apysakos) .. 15
Palemonas ir Girždutа (Apysakos eilėmis) 10
Puota — Nuskintas žiedas (Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis (Dvi apysakos) 25
Pirmoje Gegužės Sapnas 15
Pradinis mokslas Angliškos Kalbos (160 pusl.) 20
Ponas Bartkus (Eilės) 10
Pažvelgus atgal (apd.) ... 1.50
(Socialogiškas Romanas) 1.00
Palocius Ežero dugnuose (Trijų veiksmų drama) .. 15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
Pasaka apie Jonuką Kvailiuką ir Gudrųjį Karalių 25
Rytojun Bežiurint 50
Sausio Devinta 15
Švedų Liaudies švietimas ... 25
Senkaus Jurgis (Apysaka eilėmis) 15
Sekretai Moninimo arba kaip tapti monininku. Gera knyga del išsimokinimo palinksminti besiedas ir linksmai laiką praleisti vakarais. Su paveikslais. Apdaryta audimų 75
Tamsybės Guolys 10
Užsipelnė Diplomą. (Drama vienoje veiksm.) 10
Velnio Historija 20
Vargdieniai (Apysaka iš Baudžiavos laikų) 50
Vilius Tell (Drama 5-se akt.) 30
Valkata (Apysakėlė) 10
Vilkų Lizdas (Apysaka iš Kryžiuočių laikų) 35
Visuotinoji Historija (Satyroje) 60
Vytauto Prisieka Paveikslas) 30
Vienybės Lietuvninkų 25 met. sukaktuvių jubil. kningelė 50
Velnias Išradėjas. (Lengva opera dviejuose akt. su baletu) 20
Žmogus. (J. Akuratero apysaka) 15
Žemių Dulkės (Labai akyva apysaka) .. 50
Ženybos Paikių Miko 10
Žemės Giesmė (Apysaka) Pirmoji dalis 1.00
Žemės Giesmė (Apysaka) Antroji dalis 50

DAINOS SU GAIDOMIS

chorams ir šiaip dainų mylėtojams naujai išleistos:

St. Šimkaus: Vakarinė daina 60c
Gudri gudri ..... 50c.
Devynios Dainos 60c
Kur bakužė Samanota 50c
Oželis 60c
Motule mano ir tt. 30c
Aš jojau per girelę 30c
Ant Tėvelio dvaro 35c
Saulelė tekėjo 25c
Užmigo Žemė 35c
Paukštužėli Skrajunėli 30c
Karvelėli 30c
Vienas žodis nešneka 45c
M. Petrausko: Birutė 30c
Eglė 75c
Vestuvės 35c
Rudens lapai $1.00
Dainius 60c

— Reikalaudami adresuokite —
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tulelis.

PASKENDO

(Tąsa).

Jauna mergaitė. Jos skaistybė nušvietė aklą naktį. Ji mėgo nešioti palaidas kasas, kas didino jos gražumą. Jos akytės visuomet buvo linksmos, meilios, žavėjančios ir pilnos juokų. Jos balselis neapsakomai meilus, kiek vienas jos lupų žodelis pasiekdavo mano širdį. Visame pasaulyje aš netikėjau nors kada išvysti mergaitę gražesnę už ją...

Ji buvo už pačią Mildą gražesnė...

Už tai aš ją ir mylėjau, kaip brangiausią idėją širdyje nešiojau. Guldamas ir keldamas jos paveikslėlį po daug, daug sykių bučiavau... Vien apie ją tik sapnavau.

Ji buvo mano mylimiausia, brangiausia ir prakilniausia. Ji buvo mano dievu.

Aš už ją galėjau lengvai numirti. Aš už ją galėjau buti pirmos rųšies žmogžudys... Aš baisus. Labai baisus? Bet meilė. Meilė. Pirma jaunuolio meilė... Ar yra kas galingesnis už ją? Ar gali kas atsilaikyti prieš ją?

Ilgas valandas aš svajodavau apie tą šventą, gražią mergaitę. Kartais iš meilės aš ir apsiverkdavau vienas karčiame kambarėlyje....

Taip toli aš meilėn nubridau, kad jau nebeatskyriau dieną nuo nakties. Dažnai aš valgydamas pietus pasakydavau, kad tai valgau pusrytį, arba vakarienę.... ir daug, daug kitokių beprotysčių man nestigdavo.

Sykį sutemus, tylioj, ramioj vietoj, kur nei žmonės vaikšto, nei žvērelis bėgioja po žaliu ąžuolu mudu sėdėjova ir tylėjova. Mano širdis baisiai plakė, gi jos grakštus kunas, yt drugio, ar šalčio krečiamas drebėjo. Aš vienoj rankoj spaudžiau jos rankutę, gi antra laikiau per pažastį apkabinęs. Ji betylėdama sutvērė dainelę, kurią ir uždainavo man. Tai buvo brangi dainelė, tikrai iš meilės gijų supinta, iš pačios širdies atplyšus. Pamylėjau aš dainelę... apsiverkiau... Ko? Nežinau... meilė, meilė... Ji baigus dainuoti abiems rankutėms umai apėmė man kaklą ir kietai pradėjo prie savęs spausti, ką tai nesuprantamo kalbėdama... Paskiaus jos lupas prisiglaudė prie mano ir mudu karštai susilieję ilgai tylėjova.

Po mėnulio akimis aš prisiekiau ją vesti, ir tai dar greitai vesti. Gi ji tik to nuo manęs ir laukė. Ji jau senai apie tai minėjo. Ji...

(Toliaus bus)

——:::——

UKSMĖSE GRUMTYNĖS

Valandos — linksmutės, valandos — kraujuotos,
Tai mano gyvato grumtynės' man duotos.
Kaip žaibas žaibuoja,
Kaip vėjas dejuoja
Karionės ir laikas ir kova baisioji...
Gal tamsaus rytojaus jau žemē šaltoji
Pridengs man audringą krutinę,
Ir kovos dieną paskutinę
Suskambins varpinē garsioji.
Kad ir slēps mane užmirštis žiaurioji —
Po oro pavēsį,
Po tyrų liudēsį
Dejonēs, karionēs, ašaros kartosis
Už tiesas, už laisvę, už laimę teriosis
Prispaustos, sukultos krutinēs,
Varguose išalkusios minios.
Bus tamsių valandų, bus dienų saulētų,
Bus Muzų griausmingų, ir šaunių ir lētų;
Ir džiaugsmas ir skundos vinguos sau iš seno,
Bet sluogsnių prispausta, tylēs širdis mano!...
****

Nežinau ko geidžiu;
Arba ką pažeidžiu
Ant savo uksmēto takelio.
Bet sparnais alkano erelio
Daužausi, plasnoju ir skrendu
Per džiaugsmus, per skausmus, per tirštą miglyną,
Per šmeklams apgyventą šaltą kapinyną.
Nors nieko prie širdies nerandu,
Nors viltis mane jauną
Ne sykį apgauna,
Nesykį akis aprasoja,
Bet dušia uksmēse kovoja,
Bet kraujas gįslose,
Bet mintįs sapnuose
Vis verda, vis skrenda, vis plaukia,
Ir laukia... vis laukia... tik laukia...

Tulelis.

——:::——

DRAUGAS NELAIMĖJE!

Mainieriai, mechanikai, audejai, fabrikos ir siap visokie darbininkai, dirbanti viduj ir lauke, yra amžini draugai

PAIN-EXPELLER

Jau suvirš penkios-dešimtys metu kaip šita piuki gyduolė yra vartuojama su geriausioms pasekmems, išgydymui rumatizmo, skausmu krutinėje, šonose ir ranmenyse, neuralgijos, strenu diegimą, šalčio ir kosulio.

Neapsigauk pirkdamas pigius vaistus didelese bonkose. Reikalauk geriausiu. Kuomet pirkai Pain-Expeller, persitikrink ar yra IKARA, vaisbaženklis ant baksiuko. 35 centai ir 65 centai už bonkutę. Gaunamos visose aptiekose, ar tiesiog is labortorijos.

F. AD. RICHTER & CO., 74—80 Washington St., New York, N. Y.

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne

Doudam Lietuviams ant Deimantų, Laikrodēlių ir šiaip visokių auksinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių.

M. Bruckheimer Sons.

705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y.

Telephone 3438 Stagg

Mokykis Francuzų Kalbos

Užsirašyk "Amerikos Lietuvį", kuriame rasi geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių

Taipgi dabar ką tik prasideda Francuzų Kalbos Lekcijos, labai naudinga nors kiek Lietuviams su ta kalba susipažinti. Ypatingai jauniems, kuriems gal atseis Francijoj buti, visiems kareiviams naudinga užsirašyti "Amerikos Lietuvį" $2.00 metams.

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS

Savininkai

VIENATINĖ SVETAINĖ

Galima užsisakyt Baliams, Mitingams ir Veseilioms, (vestuvēms)

734-736—3rd Ave.

SO. BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1295 South.

REIKALINGI AGENTAI

DRAUGIJU ATYDAI!

STRUPAS IR KOMPANIJA

Mes išdirbam viską, kas tik draugijoms rėkalinga; t. y. visokius guzikučius, medalius, kukardas, veliavas, antspaudas ir t. t.,

Mes turim S. L. A., S. L. R. K. A. ir T. M. D. gatavų ženklelių pardavimui: auksiniai po $1.00, sidabriniai žiedai po $2.50, auksiniai žiedai, nuo $5.00 ir aukštyn, laikrodeliams kabučiai po $1.75.

Reikalaukite musu Katalogo šio adresu

STRUPAS & CO.

92 Warwick St. Newark, N. J.

33 John St. New York, N. Y.

Laiškus siuskite į Newark, N. J.

REIKALINGI AGENTAI

W. SLOMINSKA

MANO DIRBTUVĖ APDOVANOTA DVIEM MEDALIAIS

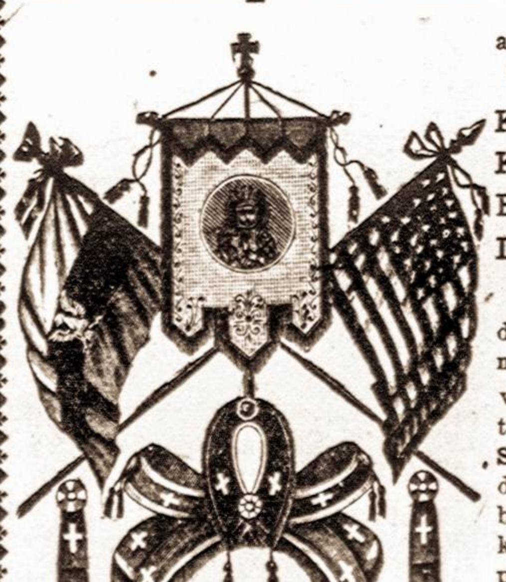

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARIUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TAIP TOLIAUS

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems kunigams ir guodotinoms draugystēms, kad aš dirbu visus augščiau paminētus daiktus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais ingijau geriausią praktiką ir del to galiu viską padirbti pigiau ir geriau negu kiti fabrikai. Su guodone,

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Maker of Badges and Banners

DYKAI! DYKAI!

Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltui tiems, kurie duoda taisyti ir naujus indēti. Visas darbas visiškai be SKAUSMO

Ne kiekvienas dantistas moka apeiti su dantimis sunkiam atsitikime, tankiai siunčia pas specialistą. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaipo specialistas ir įvairiuose atsitikimuose siunčiama pas jį. Ateik ir duok išegzaminuot. Informacijos dykai. Mano karunos ir tiltukai yra 22 karato čysto aukso su dubeltava apačia. Visas darbas gvarantuotas. Kainos prieinamos. Mokestis ant nedēlių. Gazas ir kokainas vartojamas pagal reikalą.

Ofiso valandos: Nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M.

Pētnyčioms uždaryta. Nedēljoms nuo 9 A. M. iki 2 P. M.

DR. CHAS. TESCHBERG. D. D. S. Lietuviškas Dantistas

500 Grand Str. kampas Union Avenue, Brooklyn N. Y.

Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Telephone Stagg 3898

Tel. 2320 Greenpoint —::::— Telephone 7947 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoju ir laidoju mirusias ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo papras- čiausių iki prakilniausių. Parsamdau karietas laidotuvēms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinējimams.

Viršui minētais reikalais kreipkitēs pas mane, o busit užganēdinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR.

BROOKLYN, NEW YORK.

NORĒDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS

eik visada pirkti pas SIMANĄ POCIUNĄ. Čia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip W. L. DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalaudamas užeik

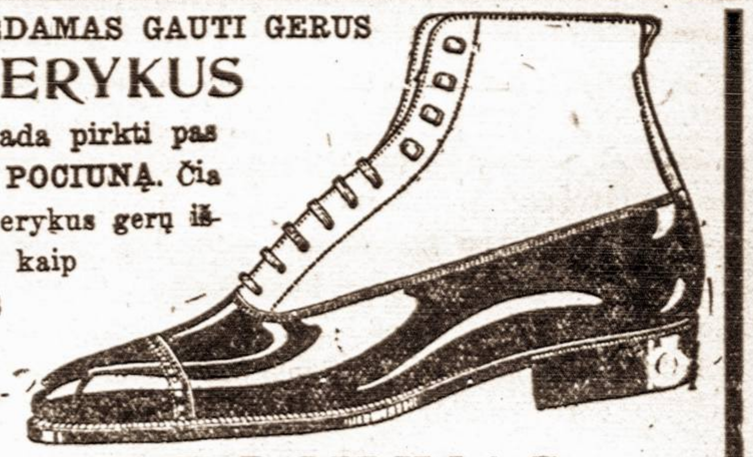

S. POCIUNAS

127 Grand St., kampas Berry Street, Brooklyn, N. Y.

— NEPAMIRŠKIT —

Tautiško Namo,

Extra, parankiausia Salė veseilioms, Baliams, Teatrams ir mitingams.

Skanųs užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER

UZEIGA

Puikųs užkandžiai ir geri Cigarai

398 GRAND STREET

kampas Rodney st. B'klyn, N. Y.

Bell Phone Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Ofiso Valandas;

Nuo 9 rito iki 5 po pietu

Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.

Nedeliomis iki 4 po piētu.

JONAS KULBOKA

Visu Draugas

291 Wythe Ave.

Kampas So 1-st Str.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. 279 Greenpoint.

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS

(Mapa)

Sutaisē B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (koliorųose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

"Geriausis žemlapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai."—Taip atsiliepē apie jį visi laikraščiai.

Kaina

VIENAS DOLIARIS su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas

J. J. Paukszis & Co.

120 Grand St.

Brooklyn, N.

JUSŲ PRIESAI

Didžiausias vargas vasaros laike, jeigu žmogus per dieną sunkiai nusidirbęs, o nakties laike negali gerai pasilsēti per blakes, bambatierius, vuodus ir kitokius vabalus. Prisiųsk porą stampų, o aplaikysi informacijas kokiu budu lengvai galima tą išnaikint. Ši su naujai išrastais vaistais

E. C. DAUGMAN

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

JEIGU JŲS ESATE

Užinteresuoti Patentais

tai užeikite ypatiškai arba rašykite pas:

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES, Inc.

PACIFIC BUILDING (V.L.)

WASHINGTON, D. C.

SAULĖ THE SUN.

Du-kart nedēlinis laikraštis smagiausias lietuviškas laikraštis visame pasaulyje.

IŠEINA kas Utarninkas ir Pētnyčia

PRENUMERATA KAŠTUOJA

Amerikoe: —

Ant viso meto $2.50. Ant pusēs metų $1.25.

Europoje: —

Rusijoje ir Lietuvoje $3.50. Anglijoje ir Skotlandijoj 15 shil. Prusuose 15 markių.

Priegtam pilnai užsimokēję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

— Adresuokite: —

W. D. BOCZKOWSKI & CO.

520-522 W. South Al.

MAHANOY CITY, PA.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvēms, veseliems ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitēs reikale.

Iš Lietuvos

Birijala, Pan. apskr. — Liepos 14 d. pažangioji musų jaunuomenė per antrą savo vakarą vaidino „Sugriuvęs gyvenimas" ir „Čigonė," monologą „Šundaktaris." **S. Mokinys.**

Kupiškis. — Manoma įsteigti bendrojo lavinimo ir žemės ukio kursai. Bus mokoma tų dalykų, kurių panorės patįs lankytojai. Kursus rengia „Saulės" draugija. **A. Patošius.**

Naujauličiai, Salų p. — Birž. 30 d. vaidino Vyduno „Ligutė" ir Gutausko „Švarkas ir milinė." Iš 264 rub. 78 kap. knygynui teliko 14 rub. su kapeikomis, o buvo žadėta visas pelnas jam paskirti. Kur gi suvartota tas pelnas? — savo vienai vaidintojai užmokėję 40 rub. **Matęs.**

Vilnius. — Tamsi rudens naktis apgaubė Vilnių savo juodais sparnais. Lempos nakties migloje silpnai šviečia Lietuvos sostainės gatves. Gedimino kalnas tam sos gludumoje, regis, auga, auga, ir savo viršune tuojau prasimuš pro juoduš debesius kelią prie dangaus ugnių...

Didžiosios ir Vokiečių gatvės susidurime šiandien šviesu ir ramu. Didelis lietuvių teatro rumas, it milžino siluetas, imponuoja savo išvaizda. Nevienas lietuvis, skubėdamas į spektaklį, sustojęs prieš dailės šventyklą, per gyvena malonią valandėlę, džiaug damasis, kad, pagalios, ir mes susilaukėm savojo teatro.

Kasa teatro apspitusi norinčių patekti spektaklin. Vidūje jau kupina svečių. Vaidinimas prasideda punktualiai, o publika vis dar renkas. Mat, pripratę „lietuviškai" mažiausiai pusvalandį pasivėlinti. Pertrauka. Kairėje pusėje ložoje sėdi Liet. Tarybos prezidiumas, dešinėje — teatro komisija. Parteryje ir ložose vietos užimtos musų visuomenės dar biniukų. Galerijose — moksleivija ir šiaip jau žmonės.

Art. J. Vaičkaus dramos mokiniai dr. „Dumblynę" praveda gerai ir dauguma publikos patenkinta vaidinimu. Pradėjus vaidinti tuščią, bet linksmą komediją „Gaila usų," juokų nėra galo. Viskas sava, tat gera ir linksma. **P. Vaičiunas.**

Jonava (Ukmergės apskr.) — Š. m. 12 d. Jonavoje buvo lietuvių vakaras, vietinio vargonininko rupesniu surengtas. Taigi daug žmonių gavo geros progos smagiai ir gražiai pasilinksminti. Buvo suvaidinta dvi komedijos: „Aklą pažins, kvailą supras" ir „Kurčias žentas." Vaidinimas pasisekė gerai. Po vaidinimų buvo padainuotos dainos. Vakaro salė buvo gražiai papuošta musų vytimi, vėliavomis ir eglių su vainikais. Parašas: „Sveiki tautiečiai" labai džiugino susirinkusius lietuvius. Buvo ir tautinių žaislų, į kuriuos lenkai ir kiti žiurėjosi su nusistebėjimu. Tautiniai mergaičių apdarai trauktetraukė į save visų akis. Tik tvarka buvo nekokia. **J. Šarunas.**

Dusetos (Rokiškio apskr.) — Argi ištikrųjų užmigo kadaisiai garsus savo apylinkėje dustiškiai, kad laikraščiuose nei žodelio apie juos nepaminėta? Argi jau nebeliko nei vieno mokančio rašyti? Ar gi neatsilanko musų padangėje nors koks korespondentas?

Arčiau prisižiurėjus, rodos, nematyti čia amžinojo miego:

1) „Liet. Aido" pareina čia daugiau per 10z egz., „D. Balso" — 100 egz. ir keletas desėtkų „T. Sargo."

2) Nekalbant apie kunigus, turime dar mokytoją ir net neperto li patį „L. Aido" agentą; tik kodel gi jie visi tyli? **Balys.**

Mosėdis. — Musų krašte per trejus karės metus žymiai padaugėjo jaunuomenės. Jaunimas neturėdamas tvirtos paramos, blaškosi lyg vėjo vaikomas. Daug kas girdėt kalbant, kad pageidaujama jaunimui turėti savo skyrius „L. Aide", kur butų gvildenamas jo stovis ir gyvenimo uždaviniai. **Timas Tyla.**

Šiauliai. — Pastaruoju laiku musų miesto gyventojų skaičius daugėja, bet sąlygos pragyvenimui eina kas kartą blogyn. Jau ketvirta savaitė, kaip miesto gyventojai negauna iš kepyklų duonos ir nežinia ar kas beduos. Čia bemaž kasdien dideliais buriais atvyksta daugybė pabėgėlių į karantinas. Taigi reikalinga butų sudaryti kokia nors organizacija, kuri rupintųsi pabėgėliams ateiti į pagalbą. Pati miesto valdžia nesuspėjo jų visų aprupinti; šiek tiek teikia pagalbos pabėgėliams žydai, bet dažniausia tik saviesiems. **Žalkytė.**

Utena. — „Saulės" gimnazijos vardu išreiškiu širdingą padėką Dyčiunų sodž. (Utenos par.). Jaunimui, surengusiam lietuvių vakarėlį ir visą pelną paaukavusiam gimnazijos neturtingiems moksleiviams sušelpti.

Su tikra pagarba
Gimn. ved. Pr. Gineitis.

Liepoja. — Paskutiniu laiku Liepojon iš Rusijos grįžta daugybė pabėgėlių lietuvių. Vieni mano čionai pasilikti, kiti gi grįžti Lietuvon į savo tėvyškes.

Liepojoje, kaip ir Lietuvoje pradeda jau krutėti lietuviai. Daugelis buvusiųjų „lenkų" atvirsta vėl lietuviais. Pasitaiko net tokių šeimų, kur tėvai tebevadina save dar „lenkais", vaikai gi, ypačiai vyresnieji, yra jau lietuviai patriotai.

Žemaitijos Sunus.
(„Liet. Aidas")

REVOLVERIS
AUTOMATIŠKOJE KIŠENĖJE

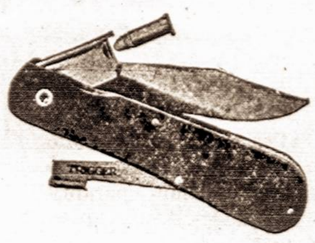

Čia matai naują užpatentuotą peilį kurį niekad nesi pirmiau matęs ir apie kurį dar neturėjai progos niekad girdėti. Tai yra naujas kišeninis peilis išties yra 22 kalibro šautuvu. Jį gali nešioti vestės kišenėje. Jis turi vieną plieno ašmenį kuri gali naudoti bile kam, net barzdos skutimui. Ašmuo savaimi atsidaro, reikia tik pamygti guzikutis.

Mes duodame rašto gvarantiją ant 20 metų. Šis peilis yra netik naudingas kaipo peilis bet dar ir kaipo revolveris. Nežinantis jo sudėjimo niekad nemanytų, kad tai galėtų kas nors kitas buti už peilį. Tai keistas išradimas ir labai naudingas. Nemany kit, kad tai žaislė. Ne, tai tikras 22 kalibro revolveris. Šis peilis reikš begalo daug tavo kišenėje, nes netik apgins nuo piktų žmonių, bet dar tarnaus kaipo peiliukas. Todel nestebėtina, kad mes jų parduodame šimtais. Gavęs niekad nesigaili. Jo sudėjimas yra labai negudrus ir beto mes suteikiame nurodymus kaip jį vartoti.

Jo kaina yra visiems prieinama, nes yra tik $5.95 ir 20c viršaus už persiuntimą.

Šitie kišeniniai revolveriai yra tik musų vienų parduodami. Nesiųsk pinigų pirma. Pranešk tik savo vardą ir antrašą indėdamas kartu 20 centų stampomis, o $5.95 užmokėsi kuomet gausi peiliuką. Žmonės gyvenanti New Yorke ar apylinkėje gali asmeniškai ateiti ir apžiurėti mus tavorą. Rašyk pas mumi šiandien, nes peiliukų mažai teturime ir juos bile dieną galime išbaigti.

HUNTSMEN KNIFE CO.
116 E. 7th Steet,
New York City.
(9)

Sveikatos Apsauga.

Didžiausias žmogaus turtas — tai sveikata. — Kiekvieno pri dermė yra stengties apsaugoti savo sveikatą. Pavojingiausios ligos — tai vidurių bei skilvio ligos. Šitos ligos prasideda nuo įvairių priežasčių, o jų išsivystymas laipsniškai siekia nuo paprasto ir trumpo užkietėjimo iki sunkių ir pavojingų ligų.

Visad yra svarbu palaikyti normališką vidurių veikimą. Tą geriausiai galima pasiekti su tikra ja Vinco Daunoros Trejanka arba Trejomis Devyneriomis, nes tai yra ištikimiausias vaistas nuo vidurių bei skilvio ligų.

Kaina dėžutės su prisiuntimu 50 centų. Reikalaukite šiuom adresu: V. J. Daunora, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. 4428 Greenpoint.
DR. JOHN WALUK
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
161 NORTH 6th STREET
BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1537 B. Elizabeth.
DR. A. BACEVYČE
Gyvena Elizabethport'e, N. J.
161 Franklin st., kampas Second st.
Ligonius priima:
ryto nuo 8 — 9. po pietų nuo 1 —
Ryto nuo 8 iki 9 val.
Po pietų nuo 1 iki 2.30.
Vakare nuo 6 iki 8 val.

Tel. 595 Greenpoint
Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 Berry St., Brooklyn, N.Y.
Specialistas širdies ir plaučių ligų. Office Hours: 8–10 a.m., 12–2 p.m., 6–8 p.m.

Daktaras
Jonas H. Staknevičius
234 LAFAYETTE STREET
kampas Jefferson Street
Newark, N. J.
Telefonas: Market 9268
Ofiso valandos:
9 — 11 ryte
2 — 4 po pietų
ir 6 — 8 vakare.

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniška čienia
Cl. BENSON,
123 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras Darbas ir visiems Prieinama Prekė
J. STOKIS
177 Nassau Str.,
kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

NOTARIJUS
(Rejentas)
JUOZ. O. ŠIRVYDAS
120 Grand St., B'klyn, N. Y.
Kokie tik legališki popierai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Daviernostjs, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai ir tt.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
Švariai užlaikoma, greitas ir prielankus patarnavimas
Atvažiavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniai atsilankykit, o gausite puikius valgius, kokių tik kas pareikalausite. Priegtam užlaikau puikius kambarius nakvynei, kaip vietiniams taip ir atkeliavusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu: —
MRS. FR. ZOSTAUTAS
102 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA
769 Broadway, So. Boston, Mass.
Vedama komp. Miko Petrausko nuo 15 d. rugsėo, reikalauja dvejų šimtų mokinių abejų lyčių
Didelis mokinių skaitlius reikalingas tam, kad prirengus daugiau muzikų, kurie čia, ar sugrįžę Lietuvon, galėtų pasekmingai dirbt dailės ir muzikos srityse sparnesnio pakėlimo Meno delei. Už mokslą mokestis nebus keliama.

JONAS S. LOPATTO
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Ofisas rumuose
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
Cor. River and West Market Strs., Wilkes Barre, Pa.
Bell tel. — 1864
Residence 3532 J.

M. Mierzwinskas
UŽLAIKO
Dvi Didelias BUČERNIAS,

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užtaikomos pagal krajavą madą, kaip tak: Škilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rūkintos Mėsos, Jaunų Paršukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA IR ŽYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinskas
125 GRAND STREET — Kampas Berry Str. — BROOKLYN, N. Y. — Telephone 3359 Greenpoint.
41 AVENUE A. — Kampas Third Str. — NEW YORK, N. Y. — Tel. 2174 Orchard

New Plaza Hall

Dvi DIDELĖS SALĖS DĖL BALIŲ, BENKIETŲ, YPATINGAI VESELIŲ IR LINKSMŲ VAKARĖLIŲ

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. — Telephone 4487 Stagg

M&V. FURNITURE CO.
687 3RD AVE. COR. 21ST ST. & 658 5TH AVE. NEAR 19TH ST.
BROOKLYN, N. Y.

South 4263 Telephone South 6075

SPECIJALIŠKAS IŠPARDAVIMAS V FORNISIU

ŠITĄ MĖNESĮ, Pirkite ir pirkite dabartės. pas A. Maliauską ir A. Vidžiuną, pirkdami pas mus sučėdysite pinigo ir gausite atsakantį tavorą, tai nepraleiskite šią progą Stalai į fruntinį kambarį, apvalus arba keturkampis tamsos spalvos nuo $16.50 ir augščiaus.

Geležinės Lovos nuo $6.50 ir augščiaus.

Trijų kavalkų minkšti krėslai aptraukti gražiu plušu, su landrėmis išpintais šonais ir užpakaliu musų prekė nuo $75 ir augš.

Visas setas į miegamą kambarį. Lova, trįs Komodos Supamoji kedė, krėslas, Matrasas, ir sprinksas, musų prekė nuo $85.00 ir augščiaus

Visas setas į valgomą kambarį, nuo $75.00 ir augščiaus.

riopol

Kandroto Užeiga

Tinkamiausi Užeiga Del Lietuvių
126 Grand Street
Tel. 1490 Greenpoint — Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVĮ
SVEIKATA — LAIMĖ
229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 4TO GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

— ĮVAIRIOS ŽINIOS —

AMERIKOS SPAUDA APIE LIETUVIUS.

Wilkes Barrio „The Evening News" 13 d. vasario p. A. Martus patalpino straipsnį apie Kosciušką po antgalviu „Poles honor Gen. Kosciusko in all States of Country." Straipsnyje nurodoma, kad Tadas Kosciuško gimė Lietuvoje ir skaitė save lietuviu iki mirties. Privedama ir Kosciuškos laiškas gen. Niesolovskiui, kuriame tas karžygis sako: „Dievaži, kaip pyktis mane ima, kuomet pamanau, kad aš, lietuvis, turiu tarnauti lenkams."

„Springfield Daily News" (Mass.) 8 d. vasario irgi turi kone keturių špaltų straipsnį apie Martiną Tamošaitį, kuris tarnavo Meksikoje su Dėdės Samo armija, tenai atsižymėjo, o dabar bando amerikonizuoti visus lietuvius Amerikoje, idant jie pataptų apšviestais šios šalies piliečiais. Straipsnis begalo gražiai ir žingeidžiai nurašytas.

Vietines Zinios

Dailydės streikuosią. — Kivirčiai, kurie apsireiškė tarpe darbdavių ir darbininkų įvairiose dailydystės šakose privedė darbininkus prie streiko. Pastarieji reikalauja dolario ant dienos daugiau ir sutinka pristatyti savo reikalavimus Valstybės Darbo Tarybai Washingtone. O darbdaviai griežtai atsisakė tą daryti. Tokiu budu manoma streikuosią apie šimtas tukstančių žmonių.

Moteriškų Drabužių Siuvėjų streikas matomai užsibaigs pergale. Unija praneša, kad 39 darbd. jau susitaikė, o per šią savaitę laukiama kad 20 susitaikysią. Tokiu budu darbdavių Draugija subyrės.

Nusinuodijo gazu. — Pėtnyčios vakare ligonbutyje mirė A. Naujalis, nes buvo užsinuodijęs gazu. Jis seredos naktį vėlai parėjo nuo uošvio ir atsigulė vienas savo kambaryje. Ant rytojaus pasigesta, kad jis neateina pažiurėti savo trijų vaikučių. Atėjusi švogierka negalėjo ineiti, tai pasišaukė kaimyną ir policmoną bei išlaužė duris. Įsilaužę atrado gazą atsuktą, žiburį degant, o A. Naujalis pusgyvis lovoje krokia. Pašaukti pumpuotojai nieko neprigelbėjo ir pėtnyčios vakare jisai pasimirė, nes gaze buvo išgulėjęs kokį 20 valandų. Dar nežinia ar tai nelaimės buta, ar tyčiomis užtaisyta. Du mėnesiai atgal mirė jo moteris — 4 metus džiova išsirgusi. Dabar liko trįs maži vaikučiai. Velionis buvo apsidraudęs ant tukstanties dolarių. Laidotuvės atsibuvo su bažnytinėm apeigom. Kunas ilsisi greta jo moteries ant Šv. Traičės Kapinių. P. K.

Vagystos didinasi. — Pastaruoju laiku po New Yorką siaučia „piktadėjysčių vilnis." Pėtnyčioje vidurdienyje, du vagišiai apvogė auksinių daiktų krautuvę ant Madison Ave. pažeisdami vieną iš žiurovų, kuris vėliaus mirė. Vienas vagišius gavo su plaktuku į galvą " guli ligonbutyje. Antras išsinešimo su penkiais tukstančiais. Tą pačią dieną du kiti banditai vidudienyje apvogė Emergency Fleet korporacijos iždininką ant 12 tukst. dolarių, kuriuos tas vežė kaipo algas darbininkams. Iždininkas suareštuotas, nes policija kaltina jį sumoksle su vagišiais.

Subatoje vagišiai darbavosi Brooklyne. Trįs iš jų apvalė vieną saliuninką nuo 180 dolarių, jo dienos uždarbio; du kiti pašovė aptiekorių Balzhiser ant Fulton St. ir išvogė $70, o kitur dirbtuvėje ant Bridge Str. išnešta $1,000 Laisvės bondsais ir $250 pinigais. Kaltininkų nesurasta. Nesurandamas dar kaltininkas ir merginos Ridell mirties.

Karpaus paaiškinimas. — „V. L." No. 6 tilpo A. Rimkaus užklausimas apie $16 suaukotų revoliucijos reikalams. Tiek turiu pasakyti, kad 1905-6 metais buvau Lietuvoje. O 1911 m. aš buvau sušaukęs L. R. Š. Komiteto susirinkimą, kuriame vienbalsiai buvo nutarta likusius pinigus pasiųsti kankiniams į Vilnių, nekurių paliudijimas randasi ir po šiai dienai pas mane.

George Karpus.

Rimkaus žodis. — 1910 ar 1911 metais, kartą mes: P. Vizbara, J. Karpus ir aš kalbėjomės ir p. J. Karpus ištarė žodžius cituotus „V. L." 6 num. Jei pinigai jau pasiųsti Vilniun, tai kodel socialistai per kelis metus prašinėjo juos induoti Kankinių Iždan. Koki 4 metai atgal man P. Vizbara sakė, kad pinigai dar randasi pas jus. Jeigu jųs išsiuntėte Vilniun, tai pristatykite kvitas, kitaip teisus nebusite. A. Rimkus.

(Nuo redakcijos. — Užbaigdami šį dalyką, patartume užinteresuotiems žmonėms nueiti pas poną Karpų (803 Driggs Av.) ir persitikrinti, jog tie $16 ištikro pateko ten, kur, anot p. Karpaus buvo nutarta siųsti, butent kankiniams).

Žydai sujudo. — Kun. Simons liudydamas apie Rusijos bolševikus Senate nurodė, kad didžiuma jų esą žydai nuo East Side. Tas baisiausiai sukėlė čionykščius žydus ir jie pradėjo protestuoti prieš „šlovės nuplėšimą." Jie gaudo parašus ir nuomones amerikiečių ir kitų idant priparodyti, jog didžiuma žydų buvo „teisingais, darbščiais ir įstatymus pildančiais šios šalies piliečiais."

Atletų vakarienė. — Nedėlioje įvyko Gimnastikos Klubo parengta vakarienė, kuri puikiai pavyko. Buvo daug juoko ir gardžių valgių. P-lė Ličinskaitė savo sveiku balsu sudainavo porą dainų, o šiaip svečiai nurėžė po trumpus „spyčiukus."

Naujas veikalas. — Moterų Sąjungos 24 kp. mano atvaidinti ne senai parašytą naują veikalą „Gyvenimo Verpete." Lošimas įvyksiąs 2 d. kovo McCaddin salėje. Pradžia 7:30 vakare. Apart vaidinimo bus šokiai. Režisieriauja P. Bukšnaitis, todel geras sulošimas užtikrintas. Tikietų galima gauti „V. L." ofise.

Operetė. — Bridgeporto Dailės Draugija Spinduliš stato scėnon linksmą operetę „Lietuviškas Milijonierius" ir veikalą „Jis tik to ir laukė." Lošimas atsibus Lenkų Sokolų svetainėje, (kampas Main ir South Ave.) vasario 23 d. kaip 7:45 vakare. Tikietai 75, 50 ir 35c.

SUSIRINKIMAI

ALTS. 1-mos kuopos susirinkimas įvyks pėtnyčioje, 21 d. vasario L. Ukėsų Klubo kambariuose (803 Driggs Av.) kaip 8 val. vakare. Šis susirinkimas bus metinis ir todel svarbus. Visi nariai ar norinti buti nariais nesivėlinkite.

TMD. 3 kp. susirinkimas įvyks pėtnyčioje 28 d. Vasario L. U. Klubo kambariuose, kaip 8 val. vakare. Bus renkama valdyba todel visi nariai atsilankykite.

Lietuvių karinis lavinimasis eina gerai. Malonėkite visi pributi į kun. Petkaus salę seredos vakare 19 d. vasario ant 8 val. vakare. Geistina, kad visi kam brangi Lietuva atsilankytų ir padidintų Lietuvos apgynėjų eiles.

LNF. viet. skyriaus susirinkimas įvyks panedėlyje, vasario 24 d., „V. L." kambariuose. Visi turinti knygutes ir norinti padaryti Lietuvai didelę naudą ir užsiimti rinkimu aukų Lietuvai, turite pributi minėtą dieną į minėtą vietą.

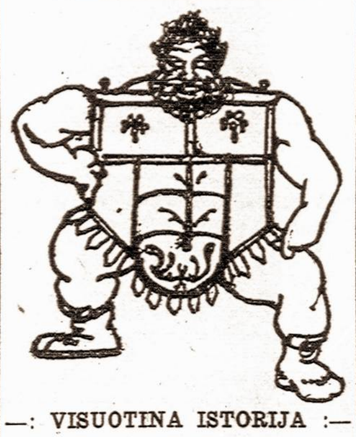

—: VISUOTINA ISTORIJA :—

Daugelis lietuvių nusiskundžia kad musų literaturoje permažai tokių raštų, kurie butų lengvi skaityti ir pilni mandagaus, sveiko, šonus pakratančio juoko. Tas išdalies teisybė, bet nevisiškai „Vienybės Lietuvninkų" knygyne randasi kaip tik tokia knyga su antgalviu „Visuotinoji Istorija," kuri už 60 centų gali nuraminti didžiausį paniurėlį ir raugus išvaryti iš kiekvieno Raugų Motiejaus Knyga beto talpino daugelį paveikslų Yra pasaulio istorijų liudnų, kraujuotų, baisių, romantiškų, tikybiškų, bet linksmos, tokios kuri priduoda daugiau upo ir faktų negu visos kitos dar nebuvo lietuvių kalboje Todel skubėk su užsakymu, nes knygos baigiasi, adresuokit

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ AD.
120 Grand St., B'klyn, N. Y.

NAUJOS
STASIO ŠIMKAUS
— DAINOS —
Vakarinė Daina iš muzikalės pjesos „Pagirenuos" solo, chorui ir pianui 60c
Vai gudri, gudri, Daina apie veliuoną ir Pavasarėlio trumpa naktužė (mišram chorui) — — — — 50c.
Reikalaukite
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

J. Levandauckas
GRABORIUS
78 SOUTH 2nd STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 2851 Greenpoint

Aš Antanas Ragauskas pajieškau sekančių ypatų: Vinco Poškos, Westfield, Mass., Onos Petrauskaitės Chicago, Ill., Klemenso Daukšos, Lima, Ohio ir Felikso Ragausko, Auburn, Ill.
Kas apie juos žino, arba jie patįs atsišaukite sekančiu antrašu:
ANT. RAGAUSKAS
797 Bank Str., (Box 78)
Waterbury, Conn.

Pajieškau savo pusbrolio, Kazimiero Juozeno, Panevėžio pavieto, Klosvainių parapijos ir savo draugo Juozapo Preidžio, Panevėžio paviet., Karuziškių kaimo. Malonėsite atsišaukti šiuo adresu:
JUOZAS JANUŠONIS
Box 249 Hammond, Ind.

Savaitraštis „DIRVA" pradeda eiti nuo vasario 21 dienos ir po tam eis regulariškai kas savaitė. Formatas pasilieka kaip buvo, ir bus po senovei 8-nių puslapių, 12 point raidėmis, tai yra didesnėmis, kaip pirma buvo, aiškesniam skaitymui ir supratimui musų skaitytojams. Kolei kas pasilieka po senu antrašu, o apie persikraustymą skaitytojams bus pranešta.
Kaina metams $2. Pusei — $1.
Pažiurėjimui numeris dovanai.
„DIRVA"
2004 St. Clair Av., Cleveland, Ohio.

Už ekspresą užmokam
Priparodymui prekių gerumo mes pasiulome jums šias gražias keleriopų madų, dviems metams gvarantuotas kelines kainuojančias $5, tik už $1.85. Už siuntimą nereikia mokėti.
Dovanoms duodame šią auksu aplietą Sagutę.
Su pirmu užsakymu duodame šią gražią sagutę Jų turime vos porą šimtų. Tai pasiskubinkite.
PELNAS Pinigais. Sveikas gali uždirbti daug pinigų užsakinėdamas musų prekes del savo giminių ar kaimynų. Vienas uždirbo $27 pirmaja savaite, o $500 per metus. Pasiskaityk apie tai plačiau jo knygoje, kurią mes duodame veltui, kartu su kriaučystės knyga, rubo pavyzdžiais ir nurodymais.
Prisiųsk mums savo antrašą šiandien. Rašyk mums tuoj.
CHICAGO TAILORS ASS'N.
Dept. H495 515 So. Franklin St.
(9) Chicago, Ill.

„LIETUVIŠKAS IŠRADĖJAS"

Šitu vardu išdavėme naują knygutę del išradėjų, sulaikantį 20 paveikslų ir iliustracijų visokių išradėjų ir išradimų, su aprašais ir paveikslais miestų New Yorko ir Washingtono.
Tą brangią knygutę mes išsiunčiame kiekvienam ant pareikalavimo
DYKAI
Jeigu Jųs norite žinoti kiek turto žmonės prasigyveno ir kiek dar galima prasigyventi su pagalba naudingų išradimų, tai rašykitte tuojaus reikalaudami tos naudingos knygutės. Kaipo žinovai (ekspertai) patentų — bandome išradimus Dykai. Rašykit:
AMERICAN-EUROPEAN PATENT OFFICES, Inc.
256 BROADWAY
(V.L.) NEW YORK, N. Y.

NUSIPIRK MOSTIES
TAI BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėtmus, raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir $1.00. Pinigus galit siųst ir štampomis. (10)
J RIMKUS
P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

PARSIDUODA GROSERNĖ
Biznis išdirbtas nuo daugelio metų. Gera apielinkė apgyventa Lietuvių, lenkėų ir rusų. Priežastis pardavimo liga. Atsišaukite sekančiu adresu, gausit pilnas informacijas apie biznio stovį.
J. AMBRAZIEJUS
Real Estate and Insuranue offile
168 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(8)

Pažink Lenkų Pinkles daromas Lietuvai!
SKAITYK
LENKŲ APAŠTALAVIMAS
LIETUVOJE
Parašė Pralotas Prapuolianis
Kaina — $1.00.
Apdaryta — $1.50
gaunama
„VIENYBĖJE LIETUVNINKŲ"
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

ATEINA ŽIEMA APSIRUPINKITE
Kiekvienas turi apsirupinti nusipirkti gerus čeverykus, tik nevisur juos galima gauti. Pirm pirkimo jau reikia žinoti kas gerą tavorą užlaiko. Visada eik pirkti pas K. Bundonį, jisai užlaiko geriausį tavorą ir su prieinamoms kainomis.
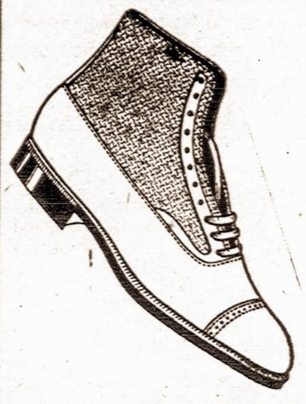
Didžiausio pasirinkimo čeverykai W. L. Douglas, Emerson, Educator ir kitų firmų parsiduoda pigiaus negu kitur. Ant pareikalavimo išsiunčiu į kitus miestus ir apmoku persiuntimo lėšas. Persitikrinimui kviečiu atlankyti mano čeverykų krautuvę. Čion rasi čeverykus nuo mažiausio ik didžiausiam.
Nepamirškite antrašo:
K. BUNDONIS
183 Bedford Ave.
Kampas North 7th Street BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2372 Greenpoint
Macys Bros. Furniture Co.
$1.00 į sanvaitę

Didelis išpardavimas KERIČIŲ visokio didumo
Puikus ĮČE-BAKSIAI dideliam pasirinkime.
Taipgi įvedėm skyrių GRAFAFONŲ, kur galima gaut kokių kas nori palinksminimui namų.
Pristatom į visas apielinkes.
Atvažiuokit kad ir iš toliaus, KARAI UŽSIMOKĖS.
Musų adresas:
MACYS BROS. Furniture Co.
198=200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Šale Comedy Teatro. Tarpe Bedford ir Driggs Ave

Vincas Struogis

Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas
155 Hope St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas 2989 Stagg
Residence Tel. 3671-R W'burg.
VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!
Nuo tulo laiko užsiėmiau išdirbinėti tikras LIETUVOS VĖLIAVAS musų Draugijoms, Klubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna musų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.
Taigi šiuomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtųsi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiuom adresu: —
V. STRUOGIS
155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

LIBERTY BONDS
IR
KNYGUTES SU KUPONAIS
Ant katrų tik yra dalis pinigų užmokėta, perkame už pinigus.
—: Kreipkitės pas :—
WILLIAM SHEDLOW CO.
734 — THIRD AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

JUOZAS GINKUS
FOTOGRAFAS
499 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
KAMPAS UNION AVE.
Fotografuoja Veselijas, Pagrabus, Grupas, Šeimynas ir pavienius. Darbas atsakantis, kainos prieinamos. Kurie mylit turėti gražius savo PAVEIKSLUS tad kreipkitės pas JUOZĄ GINKŲ, kuris padirba puikius Paveikslus, kaip mažus taip ir didelius visokiom spalvom. Reikale kreipkitės pas Juozą Ginkų.

Telephone Stagg 3929.
TIKTAI 1000 DOLERIU

Ant pardavimo nauji muriniai ir mediniai namai, su 6 kambariais, mau dynėmis, inmokėti $100, likusius kas mėnuo po $10. Kaina $1,000. 2-jų šeimynų namas su 11 kambarių ir maudynėmis, inmokėti $150, likusius kas mėnuo po $15, kaina $1,500. Turime namų ant 3, 5, 6, 7, 8, 10 ir daugiau familijų, su dideliu pasirinkimu už visokią prekę — Ridgewoode, Jamaica, E. New Yorke, Flatbushe, South Brooklyne, Maspethe, Greenpointe — visuose priemiesčiuose ir pačiame Brooklyne ir New Yorke. Turime daug farmų su budinkais ir gyvuliais, žemė geriausia, musų monėmis apgyventa.
Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o aš patarnausiu teisingai.
A. B. ZINIS REALTY CO.
Branch Office: 420 Lorimer Street, BROOKLYN, N. Y.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. GaGlima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.
Dr. SALETAN & POSNER
SURGEON DENTIST
313 BEDFORD AVE.
KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.
(10 metų toj pačioj vietoj)